

Mikrofin **OSIGURANJE**

**Izveštaj o poslovanju „MIKROFIN OSIGURANJA“ a.d. Banja Luka
za period od 01.01.2016. god. do 31.12.2016. god.**

Banja Luka, april 2017.

Izveštaj o poslovanju „MIKROFIN OSIGURANJA“ a.d. Banja Luka
za period od 01.01.2016. god. do 31.12.2016. god.

SADRŽAJ

1.	<i>Uvodna riječ direktora</i>	4
2.	<i>Opšte informacije</i>	4
3.	<i>Mišljenje ovlaštenog revizora</i>	5
4.	<i>Mišljenje ovlaštenog aktuara</i>	5
5.	<i>Primjenjene računovodstvene politike</i>	5
6.	<i>Opis poslovnog okruženja i položaj Društva na tržištu osiguranja</i>	14
7.	<i>Organizacioni dijelovi Društva</i>	14
8.	<i>Kadrovi Društva</i>	14
9.	<i>Bruto premija osiguranja</i>	15
10.	<i>Prijavljene, isplaćene i rezervisane štete</i>	17
11.	<i>Podaci o polisama</i>	19
12.	<i>Analiza finansijskog položaja Društva</i>	19
	<i>Struktura aktive</i>	19
	<i>Struktura pasive</i>	22
13.	<i>Analiza finansijskog rezultata</i>	24
	<i>Analiza prihoda</i>	26
	<i>Analiza rashoda</i>	27
14.	<i>Analiza bilansa tokova gotovine</i>	28
15.	<i>Analiza izvještaja o kapitalu</i>	29
16.	<i>Pokazatelji poslovanja</i>	29
17.	<i>Tehničke rezerve Društva</i>	31
18.	<i>Izveštaj o ulaganjima sredstava za pokriće tehničkih rezervi</i>	32
19.	<i>Odnosi sa povezanim licima</i>	33
20.	<i>Struktura datih donacija</i>	33
21.	<i>Događaji posle dana bilansiranja</i>	34
22.	<i>Procjena očekivanog budućeg razvoja Društva</i>	34
23.	<i>Aktivnosti u vezi s istraživanjem i razvojem</i>	35
24.	<i>Poslovni segmenti Društva</i>	35

25.	<i>Finanijski instrumenti za procjenu</i> -----	35
26.	<i>Ciljevi politika Društva u vezi sa upravljanjem rizicima</i> -----	37
27.	<i>Izloženost Društva rizicima</i> -----	39
28.	<i>Politika reosiguranja i saosiguranja</i> -----	39
29.	<i>Primjenjena pravila korporativnog upravljanja</i> -----	41
30.	<i>Spisak uslova i tarifa</i> -----	42

1. Uvodna riječ direktora

Nakon početnih koraka u poslovima osiguranja, Mikrofin osiguranje a.d. se razvilo u prepoznatljivo i cijenjeno osiguravajuće društvo koje uspješno realizuje postavljene ciljeve i ostvaruje pozitivne rezultate. Društvo maksimalno koristi prednost koju ima u pogledu blizine klijentima i dostignutih rezultata i dobro poznatog imena većinskog akcionara Mikrokreditnog društva „Mikrofin“. Nakon devet godina rada, u Mikrofin osiguranju je uspostavljen određeni nivo procesa, politika, procedura, tehnologije rada i poslovnih rezultata.

Osnovne vrijednosti Društva su:

- Jasna misija i vizija postojanja institucije;
- Obučeno osoblje;
- Organizaciona struktura;
- Kompjuterizovani sistemi za praćenje rada institucije;
- Interna pravila i procedure.

Mikrofin osiguranje a.d. posluje sa prepoznatljivim imenom na tržištu osiguranja, te doprinosi finansijskoj i ekonomskoj zaštiti, sigurnosti i stabilnosti pravnih i fizičkih lica u od nastanka štetnih događaja, u cijeloj Bosni i Hercegovini.

Mikrofin osiguranje a.d. obezbjeđuje vrhunske proizvode osiguranja imovine i lica za preduzeća, vanprivredne institucije, asocijacije i pojedince kroz vlastitu poslovnu mrežu, kao i putem posrednika u osiguranju, koji dijele zajedničku poslovnu filozofiju Društva.

Polazeći od ostvarenih rezultata, „Mikrofin osiguranje“ a.d. u narednom periodu planira povećati svoju konkurentnost i mjesto na tržištu osiguranja na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

2. Opšte informacije

Osiguravajuće društvo Mikrofin osiguranje a.d. Banja Luka je osnovano u decembru 2007. godine kada je dobilo dozvolu za rad od strane Agencije za osiguranje Republike Srpske, a sa radom je počelo u januaru 2008. godine.

Osnivač je MKD Mikrofin d.o.o. Banja Luka, lider u oblasti mikrokreditiranja u Bosni i Hercegovini. Ostali akcionari su fizička lica iz Bosne i Hercegovine i šire. Osnovna ideja osnivanja osiguranja je bila pružanje dodatne usluge klijentima Mikrofinu kojih ima oko 57 hilj. na prostoru cijele BiH. Mikrofin osiguranje posluje kao poseban pravni subjekt sa pojedinim elementima integrisanih procesa sa Mikrofinom.

U prvoj godini rada Mikrofin osiguranje se bavilo isključivo dobrovoljnim neživotnim osiguranjem. Naknadnom dokapitalizacijom od 2,5 miliona KM Mikrofin osiguranje je 06.04.2009. godine dobilo dozvolu Agencije za osiguranje Republike Srpske za obavljanje poslova obaveznog osiguranja od autoodgovornosti i osiguranja od opšte građanske odgovornosti.

U julu 2009. godine sjedište Mikrofin osiguranja je preseljeno na novu adresu u Aleji Svetog Save 59. Promjena je upisana u registar Osnovnog suda u Banjoj Luci pod brojem 071-0-Reg-09-001667.

U toku 2013. i 2014. godine, Društvo je proširilo svoje poslovanje i van Republike Srpske, otvaranjem poslovnica u Tuzli, Bihaću te Brčko Distriktu, od 2015. godine, poslovnica u Zenici i Mostaru, a od 2016. godine i poslovnica u Sarajevu.

Mikrofin osiguranje posluje u skladu sa slijedećim Zakonima:

- Zakon o društvima za osiguranje;
- Zakon o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim obaveznim osiguranjima od odgovornosti;
- Zakon o posredovanju u osiguranju;
- Zakon o Izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje i Zakona o posredovanju u osiguranju;
- Zakon o privrednim društvima.

Društvom je u 2016. godini upravljao direktor Željko Pena i Upravni odbor, sa članovima ekonomske struke i velikog menadžerskog iskustva, Radmila Bjeljac, Sandra Lonco i Aleksandar Kremenović. Interni revizor Društva je Sanja Vojvodić, a najviši organ odlučivanja je Skupština akcionara.

Eksternu reviziju za period od 2008 - 2016. obavljala je revizorska kuća Deloitte d.o.o., uz saglasnost Agencije za osiguranje Republike Srpske, što je odobreno od strane Skupštine akcionara Društva.

3. Mišljenje ovlaštenog revizora

Nezavisni revizor „Deloitte“ d.o.o. Banja Luka je u revizorskom izvještaju za 2016. godinu dao slijedeće mišljenje:

“Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijski položaj Društva za osiguranje “Mikrofin osiguranje” a.d. Banja Luka na dan 31.12.2016. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj i propisima Agencije za osiguranje Republike Srpske koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje.”

4. Mišljenje ovlaštenog aktuara

U skladu sa članom 20. stav 6. Zakona o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 17/05, 01/06, 64/06 i 74/10) i Odlukom o sadržaju mišljenja ovlašćenog aktuara ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 15/07), i u skladu sa Pravilnikom o sadržaju mišljenja ovlašćenog aktuara ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 15/2008), Društvo je obavezno da pribavi ocjenu i mišljenje ovlašćenog aktuara o propisanim finansijskim izveštajima za 2016. godinu, Godišnjem izvještaju o poslovanju, aktima poslovne politike, pomoćnim knjigama i drugoj potrebnoj poslovnoj dokumentaciji. Nakon izvršene kontrole, ovlašćeni aktuar (Predrag Kovačević) je 6. marta 2017. godine izrazio pozitivno mišljenje o finansijskim izveštajima i godišnjem izvještaju o poslovanju Društva za 2016. godinu.

5. Primjenjene računovodstvene politike

Finansijski izvještaji Društva su sastavljeni po načelu nabavne vrijednosti, osim za revalorizaciju određenih finansijskih instrumenata koji su vrednovani po fer vrijednosti.

Iznosi u priloženim finansijskim izvještajima su izraženi u Konvertibilnim maraka, koja predstavlja funkcionalnu i zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

Prihodi od premija ostalih osiguranja

Prihodi od premije osiguranja predstavljaju fakturisane iznose premije u tekućem obračunskom periodu, uvećane za prenosne premije na početku godine i umanjene za prenosne premije obračunate na kraju obračunskog perioda. Prihodi od premije osiguranja se unose u ukupan prihod u skladu sa rokovima i periodima pokrivanja rizika iz odgovarajućih ugovora o osiguranju.

Prenosna premija (rezerva za nezarađene premije) se obezbjeđuje da bi se obuhvatili dijelovi fakturiranih premija koji se odnose na prihode narednih obračunskih perioda. Prenosna premija se obračunava metodom "pro rata temporis" na fakturisanu tehničku premiju osiguranja. Prenosna premija se ne obračunava u slučajevima kada se fakturisanje premije vrši na mjesečnoj osnovi.

Prihodi po osnovu kamata

Prihodi po osnovu kamata se najvećim dijelom odnose na obračunate kamate na dugoročne plasmane i kamate po obveznicama, a priznaju se kada je vjerovatan priliv budućih ekonomskih koristi Društvo i kada je iznos prihoda pouzdano mjerljiv. Prihod od kamata je vremenski razgraničen i priznaje se metodom efektivne kamatne stope, koja predstavlja stopu koja tačno diskontuje (svodi) procijenjene buduće novčane tokove u toku očekivanog vijeka finansijske imovine na neto nadoknadivu vrijednost te imovine prilikom inicijalnog priznavanja

Rezervisanja sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete

Rezervisanja sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete vrše se na osnovu procjene iznosa svake pojedinačne štete osim za štete za koje, na osnovu raspoložive dokumentacije, nije moguće izvršiti takvu procjenu, a za koje se rezervacija sredstava vrši na osnovu prosječne likvidirane štete u odnosnoj vrsti osiguranja. Štete u sporu rezervišu se u iznosu za koji se očekuje da bi mogao biti utvrđen od strane suda.

Rezervisanja za nastale a neprijavljene štete

Obračun iznosa konačnih šteta se radi primjenom metode ulančanih ljestvica (chain ladder ili CL metoda) i dodatno Bornheutter-Ferguson (B-F) metode koja se koristi samo kod obračuna u osiguranju od odgovornosti za motorna vozila.

Predloženi dodatni obračun putem B-F metode u osiguranju od odgovornosti za motorna vozila se koristi u cilju dobijanja adekvatnijeg rezultata s obzirom da je u ovoj vrsti razvoj šteta najduži, a izloženost najveća.

Navedene metode se primjenjuju na podacima o nastalim štetama koji se sastoje od iznosa riješenih šteta i iznosa rezervisanja za prijavljene štete;

Podaci o štetama se grupišu na osnovu datuma nastanka štete i datuma prijave štete po kalendarskim polugodištima. Podaci o štetama se grupišu u homogene grupe u skladu sa podjelom na vrste osiguranja.

Za CL metodu, definisani su načini obračuna prosječnih faktora porasta uz ostavljanje diskrecionog prava aktuaru za izbor konačnih faktora.

Za B-F metodu definisana je a-priori procijenjena kvota šteta u odnosu na zarađenu premiju od 30%.

Iznosi šteta koji služe za obračun putem navedenih metoda se ograničavaju na 100.000 KM.

U osiguranju odgovornosti za motorna vozila, iznos konačnih šteta se dobija kao ponderisani prosjek iznosa dobijenih CL i B-F metodom pri čemu je ponder za obe metode 50%.

Dijelovi pojedinačnih šteta koji prelaze iznos od 100.000 KM se posebno procjenjuju u smislu daljeg razvoja, te se konačan iznos stavlja u odnos sa konačnim iznosom ukupnih šteta da bi se dobio iznos dodatka za pokriće nastanka velikih šteta.

Procjena adekvatnosti obaveza po osnovu Ugovora o osiguranju

Obaveze po osnovu osiguranja procijenjene su na osnovu aktuelnih pretpostavki ili pretpostavki važećih na datum sklapanja ugovora i predstavljaju najbolje moguće procjene u ovom trenutku uvećane za marginu rizika odstupanja usled negativnih efekata. Test adekvatnosti obaveza primenjuje se na sve ugovore da bi se na osnovu njega došlo do najboljih mogućih procjena budućih novčanih tokova. Pretpostavke koje se odnose na buduće rashode zasnovane su na sadašnjim vrednostima rashoda korigovanim za iznos eventualnih očekivanih troškova inflacije.

Procentne stope za diskontovanje zasnivaju se na sadašnjim nivoima rizika po industrijskim sektorima, korigovanim za mjeru izloženosti riziku.

Troškovi tekućeg održavanja i opravki

Troškovi tekućeg održavanja i opravki nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja iskazani su u bilansu uspjeha u stvarno nastalom iznosu.

Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u Konvertibilne marke po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u Konvertibilne marke po zvaničnom kursu koji je važio na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspjeha, kao dobiti ili gubici po osnovu kursnih razlika.

Nekretnine, oprema i nematerijalna ulaganja

Pod nekretninama, opremom i nematerijalnim ulaganjima smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Nekretnine, oprema i nematerijalna ulaganja, su iskazana po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti i eventualne imparitetne gubitke.

Nekretnine, oprema i nematerijalna ulaganja u toku godine evidentiraju se po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača uvećana za sve troškove nastale do njihovog stavljanja u upotrebu.

Dobitak koji nastane prilikom rashodovanja i prodaje nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja iskazuje se neposredno kao vanredni prihod u okviru ostalih prihoda. Gubitak nastao prilikom rashodovanja i prodaje nekretnina i opreme iskazuje se neposredno kao vanredni rashod u okviru ostalih rashoda.

Investicione nekretnine

Investicione nekretnine Društva čine građevinski objekti koje Društvo izdaje u zakup i koji su vrednovani po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za iznos ispravke vrijednosti po osnovu amortizacije i iznos ispravke vrijednosti od imparitetnih gubitaka u skladu sa IAS 40 „Investicione nekretnine”.

Amortizacija

Amortizacija nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja obračunavala se po stopama, koje su određene tako da se neotpisana vrijednost nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku predviđenog korisnog vijeka trajanja. Amortizacija se obračunava na osnovicu koju čini neotpisana vrijednost na početku godine kao i na nekretnine, opremu i nematerijalna ulaganja stavljena u upotrebu tokom godine.

Procijenjeni korisni vijek upotrebe pojedinih grupa nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja, koji je služio kao osnova za obračun amortizacije i primijenjene stope za 2016. godinu su sljedeći:

Glavne grupe nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja	Korisni vijek (godina)	Stopa (%)
<i>Kompjuteri i kompjuterska oprema</i>	5	20%
<i>Građevinski objekti</i>	50	2%
<i>Incestione nekretnine</i>	30-50	2%-3.33%
<i>Ostala oprema</i>	3-8	12.5%-33.3%
<i>Kancelarijski namještaj</i>	8	12.5%
<i>Automobili</i>	3-5	20%-33.3%
<i>Software za računare</i>	5	20%

Finansijska imovina

Sva finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje se priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja finansijskog sredstva definisana ugovorenim datumom isporuke finansijskog sredstva u rokovima utvrđenima prema konvencijama na predmetnom tržištu, i inicijalno je mjerena po fer vrijednosti, uključujući transakcione troškove. Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: finansijska imovina "raspoloživa za prodaju", "u posjedu do dospjeća", kao i "dati krediti i potraživanja". Klasifikacija zavisi od prirode i svrhe finansijske imovine, i određena je u trenutku inicijalnog priznavanja.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda obračuna amortizovanog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana

primanja kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamatne stope za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska imovina koja se drži do dospjeća

Mjenice i obveznice sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim rokom dospjeća, za koje Društvo ima pozitivnu namjeru i mogućnost da ih čuva do dospjeća, klasifikuju se kao imovina u posjedu do dospjeća. Knjiže se i po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenom za umanjenje vrijednosti, sa prihodom koji se priznaje na bazi efektivnog prihoda.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju sastoji se od investicije u instrumente kapitala preduzeća i ostalih pravnih lica čije se akcije kotiraju na aktivnom tržištu i vode se po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda. Ulaganja za koja nije moguće realno utvrditi fer vrijednost se mjere po trošku. Dobici i gubici koji nastaju zbog promjene fer vrijednosti direktno utiču na kapital, odnosno na revalorizacione rezerve od investicija, sa izuzetkom umanjenja za imparitetne gubitke, kamate obračunate koristeći metod efektivne kamatne stope i dobit ili gubitak na monetarnu imovinu od kursnih razlika, koji se direktno priznaju u dobitak ili gubitak perioda. Kada se takva imovina prodaje, ili je izložena trajnom smanjenju vrijednosti, kumulativna dobit ili gubitak prethodno ostvaren u revalorizacionim rezervama za ulaganja je uključen u prihode i rashode perioda.

Fer vrijednost finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju izraženih u stranoj valuti se određuje u toj valuti i preračunava se po važećoj kursnoj stopi na dan bilansa stanja. Promjena u fer vrijednosti koja se može pripisati promjenama kursa i koja rezultira promjeni amortizovanog troška sredstva, priznaje se u bilansu uspjeha, dok se ostale promjene priznaju kao promjene u kapitalu.

Dati krediti i potraživanja

Potraživanja, krediti i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti i potraživanja. Krediti i potraživanja vrednuju se po amortizovanom trošku, primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjeni za procijenjeno umanjenje vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju gotovinu u blagajni, depozite kod komercijalnih banaka, kao i visoko likvidna sredstva koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

Umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina, osim imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, procijenjena je za indikatore umanjenja na svaki datum bilansa stanja. Finansijska

imovina je umanjena tamo gdje je dokazano da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije izmjenili.

Za akcije koje ne kotiraju na berzi a klasifikovane su kao raspoložive za prodaju, značajan ili produžen pad u fer vrijednosti vrijednosnog papira ispod njegovog troška smatra se objektivnim dokazom umanjenja.

Za svu ostalu finansijsku imovinu, uključujući otkupive hartije od vrijednosti klasifikovane kao raspoložive za prodaju i potraživanja po finansijskom zajmu, objektivni dokaz umanjenja može uključiti:

- značajne finansijske teškoće izdavaoca ili korisnika;
- propust ili delinkvencija u otplati kamate ili glavnice; ili
- mogućnost da će dužnik doći u stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Za određene kategorije finansijske imovine, kao što su potraživanja za premiju, sredstva za koja je procijenjeno da nisu umanjena, pojedinačno se naknadno procjenjuju za umanjenje na kolektivnoj osnovi. Objektivni dokaz umanjenja portfolija potraživanja mogao bi uključiti prethodno iskustvo Društva u naplati, kašnjenje u naplati nakon perioda dospijeca, kao i promjene u nacionalnim ili lokalnim ekonomskim uslovima koji su u uzajamnoj vezi sa neizvršenjem potraživanja.

Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih koristeći originalnu efektivnu kamatnu stopu finansijskog sredstva.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine je umanjena za gubitke umanjenja direktno za svu finansijsku imovinu, osim za potraživanja gdje je knjigovodstvena vrijednost umanjena kroz upotrebu rezervacija za umanjenje vrijednosti. Kada nije moguće naplatiti potraživanja od kupaca, onda su ista otpisana na teret rezervacije za umanjenje vrijednosti. Naknadni povrat iznosa koji su prethodno otpisani se oprihoduje u korist rezervacije za umanjenje vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti rezervacije za umanjenje vrijednosti evidentiraju se u bilansu uspjeha.

Sa izuzetkom hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju, ako se, u narednom periodu, iznos gubitaka od umanjenja vrijednosti smanji, i to smanjenje se odnosi na događaj koji je nastao nakon što je umanjenje priznato, prethodno priznat gubitak umanjenja može se priznati kroz bilans uspjeha u mjeri koja neće rezultovati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizovani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti ispravljeno.

Što se tiče hartija od vrijednosti - ulaganja raspoloživih za prodaju, gubici od umanjenja prethodno priznati kroz bilans uspjeha se ne poništavaju kroz bilans uspjeha. Bilo koje uvećanje u fer vrijednosti nakon gubitka umanjenja je priznato direktno u kapital.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze obuhvataju kratkoročne obaveze iz poslovanja i ostale obaveze.

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za transakcione troškove. Finansijske obaveze su iskazane po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem efektivne kamatne stope.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

Obezvrijeđenje vrijednosti nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva analizira vrijednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme prikazanih u finansijskim izvještajima. Ukoliko postoji indikacija da za neko nematerijalno ulaganje, odnosno nekretninu i opremu, postoji obezvrijeđenje, nadoknadi iznos tog sredstva se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvrijeđenja. Ukoliko je nadoknadi iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti iskazane u finansijskim izvještajima, vrijednost sredstva iskazanog u finansijskim izvještajima se smanjuje do svoje nadoknadive vrijednosti.

Obezvrijeđenje se priznaje kao trošak tekućeg perioda i evidentira u okviru ostalih poslovnih rashoda, ukoliko sredstvo nije prikazano u finansijskim izvještajima po revalorizovanoj vrijednosti, kada se obezvrijeđenje tretira kao smanjenje revalorizacije rezerve do revalorizovanog iznosa.

Ako se kasnije poništi obezvrijeđenje, vrijednost sredstva prikazana u finansijskim izvještajima se povećava do promijenjene procjene nadoknativog iznosa, ali tako da povećana vrijednost prikazana u finansijskim izvještajima ne prelazi iznos koji bi bio prikazan da se u proteklim godinama nije računalo obezvrijeđenje. Poništenje obezvrijeđenja se računa kao prihod tekućeg perioda, ukoliko sredstvo nije prikazano u finansijskim izvještajima po revalorizovanoj vrijednosti, kada se poništenje obezvrijeđenja tretira kao povećanje revalorizacije rezerve.

Na dan 31. decembra 2016. godine, na osnovu procjene rukovodstva Društva ne postoje indikacije da je vrijednost stalne imovine obezvrijeđena.

Potraživanja za premije i reosiguranje

Potraživanja za premije obuhvataju potraživanja za premiju i učešća u naknadama šteta u zemlji i inostranstvu.

Ukoliko postoji vjerovatnoća da Društvo neće biti u stanju da naplati sve dospjele iznose prema ugovorenim uslovima, rukovodstvo procjenjuje iznos ispravke vrijednosti kojom se potraživanje svodi na realnu vrijednost terećenjem ostalih rashoda.

Porez na dobitak

- Tekući porez na dobitak

Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobitka prije oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda, odnosno umanjenja za ulaganja u mašine i

opremu za obavljanje djelatnosti izvršene u toku godine, a u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske.

Poreski propisi Republike Srpske predviđaju mogućnost umanjenja poreske osnovice za iznose ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu za obavljanje vlastite proizvodne djelatnosti i za iznose plaćenog poreza na dohodak i doprinosa na lična primanja za više od 30 novozaposlenih radnika na kraju poslovne godine.

Poreski propisi Republike Srpske ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povrat poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

- Odloženi porez na dobitak

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema izvještaju o finansijskom položaju - bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobitak.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporezivi dobitak od kojeg se prenijeti poreski gubitak i krediti mogu umanjiti.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata predstavljaju plaćanja prema važećim republičkim i opštinskim propisima radi finansiranja raznih komunalnih i republičkih potreba. Ovi porezi i doprinosi uključeni su u okviru ostalih poslovnih rashoda.

Porez na dodatu vrijednost

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost uvedena je obaveza i regulisan je sistem plaćanja poreza na dodatu vrijednost (PDV) na teritoriji Bosne i Hercegovine. Članom 25 navedenog Zakona usluge osiguranja i reosiguranja su oslobođene plaćanja poreza na dodatu vrijednost.

Beneficije za zaposlene

- *Porezi i doprinosi za obezbjeđenje socijalne sigurnosti zaposlenih*

U skladu sa domaćim propisima i usvojenom računovodstvenom politikom, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primjenom specifičnih, zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz neto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

- **Obaveze po osnovu otpremnina**

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine, radnicima koji su zaključili ugovor o radu na neodređeno vrijeme, prilikom odlaska u penziju u visini tri prosječne plate Društva ili tri prosječne plate radnika, ako je to za njega povoljnije. Kao osnovica za obračun uzima se najveća mjesečna plata ostvarena u posljednjih 12 mjeseci prije ostvarivanja prava na penziju. Na osnovu IAS 19 "Naknade zaposlenima" zahtijeva se obračun i ukalkulisavanje sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine.

Troškovi vezani za naknade prilikom odlaska u penziju utvrđuju se korišćenjem metoda projektovanih jedinica kreditiranja, sa aktuarskim odmjeravanjem koje se vrši na dan bilansa stanja. U skladu sa navedenim, Društvo je angažovalo ovlašćenog aktuara da u ime Društva izvrši obračun sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine na dan 31. decembra 2016. godine.

Prilikom obračuna navedene sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine ovlašćeni aktuar je koristio sljedeće pretpostavke: diskontna stopa od 4.50% godišnje, projektovani rast zarada 1% godišnje, godine radnog staža za odlazak u penziju – 40 godina za muškarce i 35 godina za žene, projektovana fluktuacija zaposlenih na osnovu podataka o istorijskom kretanju zaposlenih u prethodnom periodu, zvanično objavljene stope mortaliteta iz okruženja, kao i ostali uslovi neophodni za ostvarivanje prava na otpremninu.

Lizing

Lizing se klasifikuje kao finansijski lizing u svim slučajevima kada se lizingom, na korisnika lizinga, prenose u najvećoj mjeri svi rizici i koristi koji proizlaze iz vlasništva nad sredstvima. Svaki drugi lizing se klasifikuje kao operativni lizing.

- **Društvo kao davalac lizinga**

Prihod po osnovu operativnog lizinga (prihod od zakupa) priznaje se primjenom linearne metode tokom perioda trajanja lizinga. Indirektni troškovi nastali u pregovorima i ugovaranjem operativnog lizinga dodaju se knjigovodstvenom iznosu iznajmljenog sredstva i priznaju se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja lizinga.

- **Društvo kao korisnik lizinga**

Rate po osnovu operativnog lizinga se priznaju kao trošak na linearnoj osnovi za vrijeme trajanja lizinga, osim kada postoji neka druga sistematska osnova koja bolje odslikava vremenski šablon trošenja ekonomskih koristi od iznajmljenog sredstva. Potencijalne naknade nastale na osnovu operativnog lizinga priznaju se kao trošak u periodu u kojem su nastale.

U slučaju kada se odobravaju lizing olakšice, one ulaze u sastav operativnog lizinga i priznaju se kao obaveza. Ukupna korist od olakšica priznaje se kao smanjenje troškova iznajmljivanja na linearnoj osnovi, osim kada postoji neka druga sistematska osnova koja bolje odslikava vremensku strukturu trošenja ekonomskih koristi od iznajmljenog sredstva.

6. Opis poslovnog okruženja i položaj Društva na tržištu osiguranja

Na tržištu osiguranja Republike Srpske posluje 13 društava, čije je sjedište u Srpskoj i jedanaest filijala društava iz FBiH, dok sedam društava iz Republike Srpske ima dozvolu za obavljanje poslova osiguranja putem filijala u FBiH.

Na tržištu Republike Srpske, Društva sa sjedištem u Republici Srpskoj učestvuju sa oko 78% u ukupnoj premiji, dok filijale društava iz FBiH učestvuju sa 22%.

Ukupna premija osiguranja, ostvarena u prvom polugodištu 2016. godine na tržištu u Republici Srpskoj iznosi oko 92 miliona KM, što predstavlja rast od oko 6,6 %. Od toga se na premiju neživotnog osiguranja odnosi 83 miliona KM, dok premija životnog osiguranja iznosi oko 9 miliona KM.

Prema strukturi vlasništva nad osnovnim kapitalom, osam društava je u većinskom domaćem vlasništvu, dok su 5 društava za osiguranje u većinskom stranom vlasništvu.

Za period prve polovine 2016. godine, u ukupnoj strukturi neživotnih osiguranja od oko 83 mil. KM, Mikrofin osiguranje obuhvata učešće od oko 4,7% sa rastom premije u odnosu na isti period prethodne godine od 24%.

R.br.	Naziv društva	Ukupno obračunata premija						Index 2016/2015
		I-VI 2014.		I-VI 2015.		I-VI 2016.		
		Iznos	Udio	Iznos	Udio	Iznos	Udio	
1	Atos osiguranje a.d.	8.203.012	10,6%	4.696.845	5,4%	5.185.677	5,6%	110,4%
2	d.d. Brčko-gas osiguranje	7.124.377	9,2%	7.401.641	8,6%	7.625.078	8,3%	103,0%
3	Grawe osiguranje a.d.	7.746	0,0%	9.373	0,0%	5.985	0,0%	63,9%
4	Drina osiguranje a.d.	8.866.199	11,5%	11.217.893	13,0%	12.951.072	14,1%	115,5%
5	Dunav Osiguranje a.d.	8.046.748	10,4%	8.336.619	9,7%	10.279.514	11,2%	123,3%
6	Wiener osiguranje a.d.	13.556.903	17,6%	18.954.365	22,0%	14.136.511	15,4%	74,6%
7	Krajina osiguranje a.d.	5.292.583	6,9%	4.998.545	5,8%	3.569.744	3,9%	71,4%
8	Mikrofin osiguranje a.d.	2.900.135	3,8%	3.460.958	4,0%	4.294.680	4,7%	124,1%
9	Nešković osiguranje a.d.	6.977.005	9,0%	7.275.525	8,4%	7.748.849	8,4%	106,5%
10	Osiguranje Aura a.d.	3.354.701	4,3%	4.098.778	4,8%	5.930.787	6,5%	144,7%
11	Triglav osiguranje a.d.	5.003.732	6,5%	5.090.303	5,9%	5.231.225	5,7%	102,8%
12	Osiguranje Garant d.d.	1.194.797	1,5%	2.627.176	3,0%	3.818.888	4,2%	145,4%
13	Euros osiguranje a.d.	-	-	-	-	2.106.016	2,3%	-
	Ukupno neživotna osiguranja	70.527.938	91,3%	78.168.021	90,7%	82.884.025	90,2%	106,0%

-Ostvarena premija za prvu polovinu 2016. godine-
(Izvor: "Izveštaji i statistika"- Agencija za osiguranje RS)

R.br.	Naziv društva	Stopa efikasnosti rješavanju obaveza iz osiguranj	Stopa efikasnosti u isplati obaveza iz osiguranja
1	Atos osiguranje a.d.	56,6%	99,8%
2	d.d. Brčko-gas osiguranje	59,9%	100,0%
3	Drina osiguranje a.d.	69,2%	100,0%
4	Wiener osiguranje a.d.	54,5%	94,9%
5	Dunav Osiguranje a.d.	57,0%	97,4%
6	Krajina osiguranje a.d.	52,2%	78,2%
7	Mikrofin osiguranje a.d.	80,8%	100,0%
8	Nešković osiguranje a.d.	63,5%	98,8%
9	Osiguranje Aura a.d.	75,8%	100,0%
10	Triglav osiguranje a.d.	66,6%	94,8%
11	Osiguranje Garant d.d.	71,6%	99,6%
12	Euros osiguranje a.d.	57,1%	100,0%
	Ukupno	62,5%	96,9%

-Stope efikasnosti za prvu polovinu 2016 godine-
(Izvor: "Izveštaji i statistika"- Agencija za osiguranje RS)

7. Organizacioni dijelovi Društva

Tokom 2016. godine, pored Banja Luke, zadržano je 21 regionalnih prodajnih mjesta u Republici Srpskoj koja su otvorena u saradnji sa MKD Mikrofin-om. (Prijedor, Čelinac, Novi Grad, Laktaši, K.Varoš, Gradiška, Doboj, Derventa, M. Grad, Teslić,

Dubica, Šamac, Bijeljina, Prnjavor, Zvornik, Vlasenica, Modriča, Lukavica, Pale, Bileća i Trebinje). Takođe, od 01.07.2013. godine, Mikrofin osiguranje je proširilo svoje poslovanje i na teritoriju FBiH, otvaranjem poslovnice u Tuzli, te poslovnice u Bihaću od 01.01.2014. godine, kao i Brčko Distriktu. U toku prvog polugodišta 2015. godine, Društvo je proširilo svoje poslovanje na teritoriji FBiH, otvaranjem poslovnica u Mostaru i Zenici, a od 2016. godine i u Sarajevu.

8. Kadrovi Društva

U "Mikrofin osiguranju" je na dan 31.12.2016. godine zaposleno 74 radnika (56 radnika ima ugovor na neodređeno vrijeme, 5 radnika imaju ugovor na određeno vrijeme, 13 radnika rade prema ugovoru sa nepotpunim radnim vremenom). 56 radnika radi na poslovima prodaje, što znači da je procenat prodajnog osoblja u odnosu na ostalo osoblje 76%. Što se tiče obrazovne strukture radnika, 39 radnika ili 53% ima završenu VSS, 6 radnika ili 8% je sa završenom VŠS, a 29 radnika ili 39% su radnici sa završenom SSS.

STEPEN STRUČNOG OBRAZOVANJA	BROJ ZAPOSLENIH
Doktori nauka	0
Magistri	0
Visoka stručna sprema	39
Viša stručna sprema	6
Srednja stručna sprema	29
Niža stručna sprema	0
Visokokvalifikovan	0
Kvalifikovan	0
Polukvalifikovan	0
Nekvalifikovan	0
UKUPNO	74

9. Bruto premija osiguranja

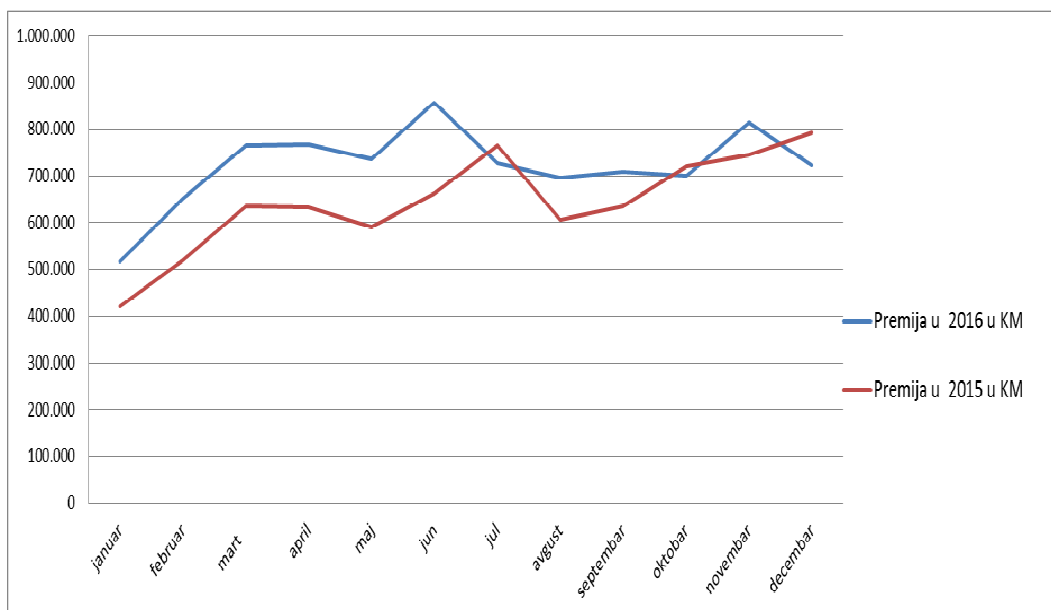
Prihod od fakturisane premije za 2016. godinu iznosi 8.665.103 KM, čime je ostvaren godišnji plan u iznosu od (100%) (planirano 8.665.000 KM). Takođe, fakturisana premija iz 2016. godine, veća je za (12%) u odnosu na prethodnu godinu (2015. godine je iznosila 7.727.164 KM).

Mikrofin osiguranje a.d.	Kumulativni pokazatelji 2016				Kumulativni pokazatelji 2015			
	Planirana premija	Ostvarena premija	Broj osiguranja	% ostvarenje plana	Planirana premija	Ostvarena premija	Broj osiguranja	% ostvarenje plana
Osiguranje od nezgode	964.000	1.078.436	41.448	112%	862.000	895.570	40.627	104%
Putno zdravstveno osiguranje	150.000	147.620	4.215	98%	150.000	130.614	3.757	87%
Kasko osiguranje	730.000	665.508	955	91%	721.000	643.293	969	89%
Osiguranje od požara i prirodnih sila	405.000	390.335	1.970	96%	329.000	356.400	1.835	108%
Osiguranje od ostalih šteta na imovini	144.500	78.507	147	54%	222.000	72.306	160	33%
Automobilaska odgovornost	6.049.000	6.028.523	21.600	100%	4.851.000	5.433.456	20.111	112%
Ostala osiguranja	222.500	276.174	5.814	124%	365.000	195.525	723	54%
Ukupna premija	8.665.000	8.665.103	76.149	100%	7.500.000	7.727.164	68.182	103%

-Pregled ostvarene i planirane premije po vrstama osiguranja-

Mikrofin osiguranje a.d.	Kumulativ		
	Vrsta osiguranja	2016	2015
Osiguranje od nezgode	1.078.436	895.570	120%
Putno zdravstveno osiguranje	147.620	130.614	113%
Kasko osiguranje	665.508	643.293	103%
Osiguranje od požara i prirodnih sila	390.335	356.400	110%
Osiguranje od ostalih šteta na imovini	78.507	72.306	109%
Automobilska odgovornost	6.028.523	5.433.456	111%
Ostala osiguranja	276.174	195.525	141%
Ukupna premija	8.665.103	7.727.164	112%

-Ostvarenje u 2016. u odnosu na 2015. godinu-

Red. br.	Lokacija	Ukupna premija	Nezgoda	Imovina	AO	Opšta građanska odgovornost	PZO	Kasko	Roba u prevozu	Pomoć	Fin.gubici
1	BANJA LUKA	2.794.986	904.502,74	265.085,00	882.977,00	80.039,00	72.938,00	410.152,00	34.295,00	1.247,00	143.750,00
2	BIJELJINA	562.292	17.912,86	25.313,23	472.257,77	8.725,00	4.703,17	33.040,81		339,00	
3	ČELINAC	3.630	77,75		3.453,49		144,80	-45,82			
4	KOTOR VAROŠ	85.743	2.983,81	102,20	79.284,36	1.035,93	1.653,80	683,22			
5	DERVENTA	418.244	9.156,46	9.049,52	346.769,09		4.773,66	47.764,30		730,60	
6	DOBOJ	251.581	3.796,25	3.853,42	226.278,21		2.921,70	14.668,16		63,00	
7	DUBICA	181.779	1.646,82	3.010,75	172.421,35		485,45	4.214,53			
8	GRADIŠKA	157.993	3.905,68	19.199,71	118.445,92		1.575,78	14.866,14			
9	LAKTAŠI	123.074	6.617,66	8.320,50	106.771,34		506,87	771,93		85,50	
10	LUKAVICA	123.620	8.852,33	15.677,51	87.465,07	3.232,42	1.148,40	7.208,45		36,00	
11	MODRIČA	82.679	3.403,97	2.167,57	71.681,14		1.845,65	3.581,02			
12	M.GRAD	91.582	2.457,35	183,96	88.458,32		482,70				
13	NOVI GRAD	172.420	4.383,36	3.043,34	163.305,60		627,00	1.016,17		45,00	
14	PRIJEDOR	230.653	6.467,17	12.122,50	202.876,29		6.748,59	2.438,64			
15	PRNJAVOR	115.133	1.462,80	2.249,74	94.518,84		1.594,35	15.306,79			
16	SAMAC	94.451	3.112,59	655,10	86.109,45	545,00	1.729,96	2.227,21		72,00	
17	TESLIĆ	112.520	1.196,30	3.649,62	101.818,17		602,05	5.182,50		71,50	
18	TREBINJE	222.728	16.542,86	6.530,33	183.490,66		540,40	15.614,89		9,00	
19	BILEĆA	119.918	8.864,37	722,49	110.205,60		125,20				
20	NEVESINJE	8.674	197,10	37,80	8.438,91						
21	PALE	137.117	3.108,04	11.956,37	111.801,11	968,31	339,09	8.944,53			
22	VLASENICA	40.817	460,45	17,37	39.530,15		12,80	795,83			
23	ZVORNIK	208.402	5.108,87	4.946,92	185.191,85		4.331,70	8.624,68		198,00	
24	P.J.BRČKO	176.392	4.555,02	12.474,95	110.900,38	300,00	23.931,33	24.168,95		61,50	
25	P.J.TUZLA	1.109.796	23.409,63	48.383,39	1.001.640,85		5.920,56	30.264,59		177,00	
26	P.J.BIHAĆ	676.895	26.315,15	9.017,26	630.775,26		4.123,02	6.526,57		138,00	
27	P.J.MOSTAR	133.438	3.310,10	236,55	125.415,52		2.763,65	1.712,53			
28	P.J.ZENICA	200.302	4.133,35	30,25	191.853,69		950,75	3.325,38		9,00	
29	P.J.SARAJEVO	28.241	495,45	804,63	24.387,35		99,80	2.454,14			
	Ukupno:	8.665.103	1.078.436	468.842	6.028.523	94.846	147.620	665.508	34.295	3.282	143.750

-Ostvarenje premije po lokacijama-

Red. br.	Lokacija	Broj osiguranja	Nezgoda	Imovina	AO	Opšta građanska odgovornost	PZO	Kasko	Roba u prevozu	Pomoć	Fin.gubici
1	BANJA LUKA	35.754	23.593	1.031	2.963	170	2.087	476	162	100	5.172
2	BIJELJINA	3.830	1.528	78	1.893	72	154	73		32	
3	ČELINAC	43	19		19		4	1			
4	KOTOR VAROŠ	572	272	2	253	4	40	1			
5	DERVENTA	2.865	1.304	53	1.280		146	72		10	
6	DOBOJ	2.046	940	41	936		101	21		7	
7	DUBICA	953	268	42	618		21	4			
8	GRADIŠKA	966	438	46	419		41	22			
9	LAKTAŠI	903	432	61	385		19	3		3	
10	LUKAVICA	991	412	179	321	2	37	36		4	
11	MODRIČA	587	263	15	246		61	2			
12	M.GRAD	637	312	4	308		13				
13	NOVI GRAD	1.301	621	38	611		19	7		5	
14	PRIJEDOR	1.665	763	41	723		132	6			
15	PRNJAVOR	789	349	26	342		56	16			
16	ŠAMAC	732	329	4	324	2	54	11		8	
17	TESLIĆ	720	341	22	338		15	3		1	
18	TREBINJE	1.459	690	43	678		16	31		1	
19	BILEĆA	779	389	12	375		3				
20	NEVESINJE	65	32	1	32						
21	PALE	899	387	53	416	3	10	30			
22	VLASENICA	235	74	1	158		1	1			
23	ZVORNİK	1.442	503	66	694		126	31		22	
24	P.J.BRČKO	1.468	399	38	392	1	610	22		6	
25	P.J.TUZLA	7.593	3.545	170	3.586		236	42		14	
26	P.J.BIHAĆ	4.461	2.117	41	2.150		120	21		12	
27	P.J.MOSTAR	809	364	5	369		57	14			
28	P.J.ZENICA	1.418	690	1	694		28	4		1	
29	P.J.SARAJEVO	167	74	3	77		8	5			
	Ukupno:	76.149	41.448	2.117	21.600	254	4.215	955	162	226	5.172

-Broj polisa (osiguranja) po lokacijama-

10. Prijavljene, isplaćene i rezervisane štete

Vrste osiguranja	2016												Kumulativ	% udio	Plan - 12/2016	Index
	januar	februar	mart	april	maj	juni	juli	avgust	septembar	oktobar	novembar	decembar				
Nezgoda	59	7.263	22.867	5.320	11.708	7.109	8.136	20.270	17.805	18.214	11.383	29.684	159.818	5%	236.000	68%
Kasko	5.716	86.864	48.542	22.999	35.081	56.300	78.782	18.696	46.670	34.074	45.636	18.094	497.453	15%	342.000	145%
Auto-odgovornost	48.626	124.370	159.982	331.252	273.928	263.357	135.128	282.855	193.342	124.082	275.642	226.478	2.439.043	73%	1.703.750	143%
Putno-zdravstveno	3.966	960	2.148	1.358	10.180	13.143	3.185	5.323	4.152	7.921	2.972	13.409	68.719	2%	26.750	257%
Opšta građanska odgovornost		10.919	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10.919	0%	5.000	0%
Roba u prevozu		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0%		0%
Pomoć	36	0	12	11	19	77	95	168	313	6	11	1.373	2.122	0%	1.000	0%
Finansijski gubici		11.396	3.895	0	1.904	0	231	2.000	3.732	1.430	524	2.379	27.491	1%	0	0%
Imovina-požar	2.129	100	0	0	495	1.000	27.225	1.334	1.779	1.641	3.883	72.173	111.758	3%	19.850	563%
Imovina-ostalo			0	0		3.071	806	550		3.071	3.268		10.767	0%	35.650	30%
Ukupno	60.531	241.873	237.445	360.941	333.316	344.058	253.588	331.196	267.793	190.440	343.320	363.589	3.328.090	100%	2.370.000	140%

U poslovnom planu za 2016. godinu, predviđen je rashod na ime naknade šteta u visini od 2.370.000 KM, što znači da je ostvarenje u odnosu na plan veće za oko 40%.

Naknade šteta		2016	2015	Index
				1/2
1.	Naknade šteta - nezgoda	159.818	160.767	99%
2.	Naknade šteta - PZO	68.719	36.134	190%
3.	Naknade šteta - kasko	497.453	325.052	153%
4.	Naknade šteta - AO	2.439.043	1.104.719	221%
5.	Naknada šteta - opšta građanska odgovornost	10.919	115	
6.	Naknada šteta - fin.gubici	27.491	-	
7.	Naknada šteta - imovina požar	111.758	13.091	854%
8.	Naknada šteta - imovina ostalo	10.767	28.527	38%
9.	Naknada šteta - pomoć	2.122	3.548	60%
	Ukupno	3.328.090	1.671.952	199%

Šifra vrste os.	Stepen ažurnosti					
	Broj šteta u obradi	Broj riješenih šteta	Broj pozitivno riješenih šteta	Broj isplaćenih šteta	Stepen ažurnosti rješavanja šteta	Stepen ažurnosti isplate šteta
					(3:2)	(5:4)
1	2	3	4	5	6	7
1	249	243	207	207	97,59%	100,00%
2	97	96	92	92	98,97%	100,00%
3	238	237	220	220	99,58%	100,00%
8	18	18	16	16	100,00%	100,00%
9	6	5	4	4	83,33%	100,00%
10	798	744	693	693	93,23%	100,00%
13	1	1	1	1	100,00%	100,00%
16	17	17	17	17	100,00%	100,00%
18	4	4	2	2	100,00%	100,00%
UKUPNO	1428	1365	1252	1252	95,59%	100,00%

U toku poslovne 2016. godine stepen ažurnosti rješavanja i isplate šteta bio je sljedeći:

- 95,59% efikasnosti u rješavanju odštetnih zahtjeva i
- 100,00% efikasnosti u isplati odštetnih zahtjeva.

Društvo je zadržalo izuzetno visok stepen ažurnosti rješavanja i isplate šteta.

Šifra osiguranja	VRSTA OSIGURANJA	Rezerve za prijavljene štete na kraju izvještajnog perioda					
		U redovnom postupku		U sporu		Ukupno	
		Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos
1	2	3	4	5	6	7=(3+5)	8=(4+6)
1	Osiguranje nezgode	0	0	6	12.078	6	12.078
2	Zdravstveno osiguranje	0	0	1	240	1	240
3	Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	0	0	1	10.000	1	10.000
9	Osiguranje ostalih šteta na imovini	0	0	1	140.635	1	140.635
10	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	16	96.680	37	180.987	53	277.667
10	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila - Renta	1	150.000	0	0	1	150.000
	UKUPNO	17	246.680	46	343.940	63	590.620

Šifra osiguranja	Vrsta osiguranja	Iznos rezervisanja	Korištena metoda
1	Osiguranje nezgode	56.904	CL
3	Kasko osiguranje	40.521	CL
10	Autoodgovornost	640.163	CL:B-F 50%:50%
	Ukupno	737.588	

11. Podaci o polisama

Stanje stroge evidencije	Osiguranje od nezgode vrsta 1	Putno zdravstveno osiguranje	Osiguranje od nezgoda vrsta 2	Osiguranje imovine	Kasko osiguranje	AO	Pomoć	Ukupno
Početno stanje 2016. godina	16.771	2.867	2.537	1.555	1.566	8.688	1.415	35.399
Odštampano	0	6.000	0	2.000	1.000	20.000	0	29.000
Izdato	900	4.063	882	1.962	706	21.019	12	29.544
Stornirane i poništene polise	11	342	80	307	96	1.071	13	1.920
Rashodovane polise	370	60	50	10	13	99	0	602
Stanje 31.12.2016. godine.	15.490	4.402	1.525	1.276	1.751	6.499	1.390	32.333
Stanje na zalih	14.924	2.749	623	646	1.214	4.834	1.027	26.017
Zadužene neiskorištene polise kod posrednika	566	1.653	902	630	537	1.665	363	6.316
Stanje 31.12.2016. godine.	15.490	4.402	1.525	1.276	1.751	6.499	1.390	32.333

Zaduženje i razduženje stroge evidencije vodi se programski u vlastitom softveru za praćenje obrazaca stroge evidencije. Softverski se prati upotreba polisa i status polisa.

U vezi sa prethodnim, sa stanjem 31.12.2016. godine vršen je popis obrazaca stroge evidencije, koji su se nalazili kod posrednika, preuzimača i u ekonomatu. Popis je vršen putem popisne komisije i usaglašeno je stanje na popisnim listama i u softveru, stanje nerazduženih polisa, stanje u ekonomatu, usaglašene su knjigovodstvene evidencije sa stvarnim stanjem, savrnjene nerazdužene polise koje se nalaze kod posrednika, odnosno preuzimača, te izvršena kontrola i pregled obrazaca stroge evidencije.

Omogućeno je kvalitetno elektronsko praćenje obrazaca stroge evidencije kroz softversko zaduženje i razduženje, gdje se prati kretanje i iskorišćenost za svaku polisu pojedinačno.

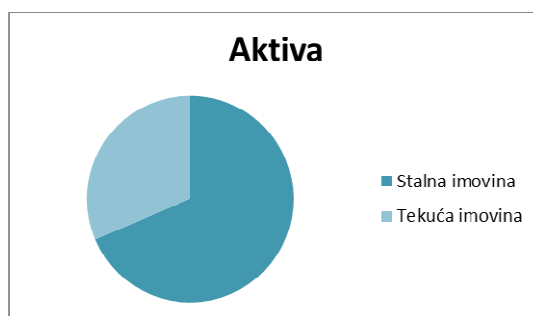
Društvo je ažurno vodilo zaduženje i razduženje iskorišćenih polisa te je vodilo urednu evidenciju o stanju izdatih polisa, primopredaju zaduženih polisa od radnika sa kojima prekida radni odnos i druge aktivnosti na praćenju i kontrolisanju obrazaca stroge evidencije.

12. Analiza finansijskog položaja Društva

Struktura aktive

U strukturi aktive na dan 31.12.2016. godine, učešće od 69% ima stalna imovina, dok tekuća imovina 31% učešća.

	2016 31.dec.	2016 % učešća
Stalna imovina	9.566.642	69
Tekuća imovina	4.388.266	31
Ukupno	13.954.908	100

BILANS STANJA				(u KM)	
AKTIVA	2015	2016	31.12.2016	Index	Index
	31.dec	31.dec.	Plan	2/1	2/3
STALNA IMOVINA:					
Stalna nematerijalna ulaganja	42.246	45.307	35.000	107	129
Oprema i druga stalna sredstva	177.314	117.657	230.000	66	51
Građevinski objekat	649.007	634.407	640.000	98	99
Investicione nekretnine	1.873.906	523.132	1.830.580	28	29
Dugoročni depoziti	1.900.000	5.700.000	2.700.000	300	211
Hartije od vrijednosti	1.007.890	2.233.206	2.440.000	222	92
Rezervni fond BZK	355.605	312.933	355.605	88	88
Ukupna stalna imovina	6.005.968	9.566.642	8.231.185	159	116
TEKUĆA IMOVINA:					
Gotovina na računima i u blagajni	2.124.641	1.918.588	750.000	90	256
Potraživanja po osnovu premije osiguranja, saosiguranja i z.k.	259.525	285.256	350.000	110	82
Ostala kratkoročna potraživanja	12.212	20.144	250.000	165	8
Polise	4.415	4.361	3.000	99	145
Tekuća dospjeća dugoročnih depozita	4.700.000	1.900.000	4.700.000	40	40
Aktivna vremenska razgraničenja	336.861	259.917	401.220	77	65
Ukupna tekuća imovina	7.437.654	4.388.266	6.454.220	59	68
Vanbilansna aktiva	1.442				
Ukupno AKTIVA	13.445.064	13.954.908	14.685.405	104	95
PASIVA					
KAPITAL:					
Akcionarski kapital	5.500.000	5.500.000	5.500.000	100	100
Revalorizacione rezerve	63.571	-26.557	100.000	-42	-27
Zakonske rezerve	129.639	175.994	175.994	136	100
Dobitak (Gubitak) iz tekuće godine	927.097	892.190	1.259.470	96	71
Neraspoređeni dobitak (gubitak) ranijih godina	560.000	790.000	790.000	141	100
Ukupan kapital	7.180.307	7.331.627	7.825.464	102	94
Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze	157.744	153.073	100.000	97	153
Obaveza za porez na dobit	4.227	16.348		387	
Obaveze za bruto zarade	54.240	44.792	70.000	83	64
Ukupne obaveze	216.211	214.213	170.000	99	126
Prenosne premije osiguranja	4.683.911	5.045.226	5.300.324	108	95
Rezervisanja za štete	1.277.356	1.336.055	1.341.617	105	100
Rezervisanja za preventivu	67.082	19.568			
Rezervisanje za unapređenje saobraćaja	11.245		40.000		
Rezervisanja za primanja zaposlenih	7.510	8.219	8.000	109	103
Ukupna rezervisanja	6.047.104	6.409.068	6.689.941	106	96
Vanbilansna pasiva	1.442				
Ukupno PASIVA	13.445.064	13.954.908	14.685.405	104	95

- **Stalna imovina**

STALNA IMOVINA	2016	2015	2016	Index
	31.dec.	31.dec.	% učešća	2/1
Stalna nematerijalna ulaganja	45.307	42.246	0	107
Oprema i druga stalna sredstva	117.657	177.314	1	66
Građevinski objekti	634.407	649.007	7	98
Investicione nekretnine	523.132	1.873.906	5	28
Dugoročna finansijska ulaganja:				
dugoročni depoziti	5.700.000	1.900.000	60	300
hartije od vrijednosti - do dospjeća		662.257	0	0
hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	2.233.206	345.633	23	646
Dugoročna potraživanja (Rezervni fond Bzk)	312.933	355.605	3	88
UKUPNO	9.566.642	6.005.968	100	159

Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja	NV	IV	SV
Stalna nematerijalna ulaganja (software)	137.955	92.648	45.307
Stalna materijalna sredstva (oprema)	496.961	379.304	117.657
Građevinski objekti	729.975	95.568	634.407
Investicione nekretnine	2.017.805	1.494.673	523.132
Ukupno	3.382.696	2.062.192	1.320.503

U strukturi stalne imovine, najveće učešće imaju dugoročni depoziti od 60% i HOV raspoložive za prodaju sa 23%. Učešće od 7% imaju građevinski objekti, odnosno poslovni prostor u Banja Luci koji je Društvo kupilo u maju 2010. godine i poslovni prostor u Sarajevu koji je (na osnovu Odluke Skupštine Biroa zelene karte BiH) kupljen za potrebe Biroa zelene karte BiH novembra 2010. godine, u iznosu od 54.600 KM.

U 2016 godini, Društvo je prodalo jednu investicionu nekretninu, što je uticalo na smanjenje ove pozicije u bilansu stanja u odnosu na 2015. godinu.

Društvo ima dugoročno ugovorene oročene depozite kod banaka u ukupnom iznosu od 5.700.000 KM. U odnosu na prethodnu godinu, došlo je do povećanja ovih finansijskih ulaganja, kao i u odnosu na kratkoročne, s obzirom na povoljnije uslove oročavanja na duži rok.

S obzirom da je Društvo u prvoj polovini 2009. godine počelo sa prodajom polisa autoodgovornosti, na osnovu odluke broj: UO-1274/09 od 14.05.2009. godine o prijemu „Mikrofin osiguranja“ a.d. Banja Luka u članstvo Biroa zelene karte BiH, izvršena su izdvajanja sredstava u rezervni fond Biroa zelene karte, koja na dan 31.12.2016. godine iznose 312.933 KM.

- Tekuća imovina

	2016	2015	2016	Index
TEKUĆA IMOVINA	31.dec.	31.dec.	% učešća	1/2
Gotovina na računima i u blagajni	1.918.588	2.124.641	44	90
Potraživanja po osnovu premije osiguranja, saosiguranja i z.k.	285.256	260.493	7	110
Ostala kratkoročna potraživanja	20.144	11.244	0	179
Polise	4.361	4.415	0	99
Kratkoročni depoziti	1.900.000	4.700.000	43	40
Aktivna vremenska razgraničenja	259.917	336.861	6	77
UKUPNO	4.388.266	7.437.654	100	59

U strukturi tekuće imovine, najveće učešće imaju sredstva na računima i kratkoročni depoziti. Ukupna tekuća imovina se smanjila u odnosu na isti period prethodne godine za 41% (zbog povećanja dugoročnih, a smanjenja kratkoročnih depozita).

	2016	2015
NOVČANA SREDSTVA	31.dec.	31.dec.
Žiro računi	1.912.539	2.118.347
Blagajna	2.319	1.235
Devizni računi	3.730	5.059
UKUPNO	1.918.588	2.124.641

Starosna struktura potraživanja od premije osiguranja i ispravke potraživanja:

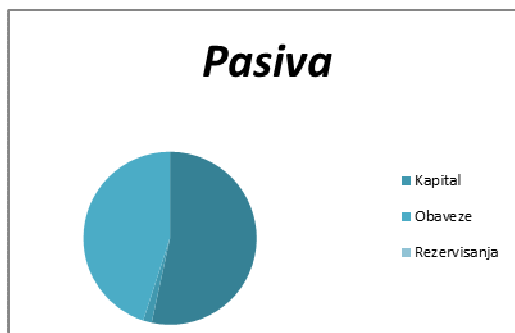
Rekapitulacija:	POTRAŽIVANJA					ISPRAVKA POTRAŽIVANJA					
	<30 dana	1-3 mj.(I)	3-6 mj.(II)	6-9 mj.(III)	>9 mj.(IV)	UKUPNO	I (5-10%)	II (25-50%)	III (50-75%)	IV (100%)	UKUPNO
							7%	35%	60%	100%	
Fizička lica	42.295	43.285	10.696	5.087	37.662	139.024	3.030	3.743	3.052	37.662	47.487
Pravna lica	132.220	41.087	11.974	30.267	128.425	343.974	2.876	4.191	18.160	128.425	153.652
	174.516	84.372	22.670	35.354	166.087	482.998	5.906	7.934	21.212	166.087	201.139

	Pravna lica	Fizička lica	UKUPNO
Potraživanja	343.974	139.024	482.998
Ispravka	153.652	47.487	201.139
Ukupno	190.322	91.537	281.858

Struktura pasive

U strukturi pasive, najveće učešće ima kapital sa 53%, rezervisanja 45%, a obaveze imaju 2%.

	2016	2016
PASIVA	31.dec.	% učešća
Kapital	7.331.627	53
Obaveze	214.213	2
Rezervisanja	6.409.068	45
Ukupno	13.954.908	100

- Kapital

U odnosu na 2015. godinu, došlo je do povećanja ukupnog kapitala za 2%, koji na dan 31.12.2016. godine iznosi 7.331.627 KM, a u 2015. godini je iznosio 7.180.307 KM.

	2016	2015
Akcijski kapital	5.500.000	5.500.000
Zakonske rezerve	175.994	129.639
Preneseni dobitak	790.000	560.000
Nematerijalna ulaganja	-45.307	-42.246
Bazični kapital	6.420.687	6.147.393
Rezervni fond Biroa ZK	-312.933	-357.047
Raspoloživi kapital	6.107.754	5.790.346

Bazični kapital, obračunat u skladu sa Pravilnikom o načinu obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranja (Sl. Glasnik RS 103/12), na dan 31. decembra 2015. godine u iznosu od 6.420.687 KM predstavlja vrijednost akcijskog kapitala, uvećanu za prenesenu dobit i zakonske rezerve i umanjenu za vrijednost nematerijalnih ulaganja sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine. Raspoloživi kapital u iznosu od 6.107.754 KM predstavlja bazični kapital umanjen za nelikvidna sredstva.

- Adekvatnost kapitala i margina solventnosti

U skladu sa Pravilnikom o elementima i kontroli margine solventnosti društava za osiguranje u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 103/12) margina solventnosti na dan 31.12.2016. godine je izračunata po premijskom metodu i po štetama.

U skladu sa članom 3. ovog Pravilnika izračunavanje margine solventnosti za neposredna neživotna osiguranja vrši se primjenom indeksa šteta ili primjenom premijskog indeksa i jednaka je višem rezultatu od prethodno pomenuta dva obračuna.

Prema dostavljenom obrascu MS-NŽ od Društva (Izveštaj o margini solventnosti za poslove neposrednih neživotnih osiguranja na dan 31.12.2016. godine), margina solventnosti po premiji iznosi 1.474.159 KM i veća je od margine solventnosti po štetama, koja iznosi 588.788 KM.

Red. br.	OPIS	Neživotna osiguranja osim zdrav. osig. iz čl.6. Pravilnika
I	MARGINA SOLVENTNOSTI PO PREMIJI	
-1	Premijska osnova	8.712.525,71
(1.1)	Iznos premijske osnove do 100 miliona KM x 0,18	1.568.254,63
(1.2)	Iznos premijske osnove preko 100 miliona KM x 0,16	0
-2	Zbir (1.1) + (1.2)	1.568.254,63
-3	Koeficijent koji se dobije kao količnik mjerodavnih šteta, neto od reosiguranja i mjerodavnih šteta za posljednjih 36 mjeseci / ne može biti manji od 0,50 /	0,94
-4	Margina solventnosti po premiji / (2) x (3) /	1.474.159,35

Društvo za osiguranje dužno je osigurati stalno raspolaganje odgovarajućim kapitalom u skladu sa obimom i vrstom poslova osiguranja koje obavlja, kao i rizike kojima je izloženo kod obavljanja ovih poslova.

ZAHTJEVI ADEKVATNOSTI KAPITALA	
Margina solventnosti	1.474.159,35
Garantni fond prema margini solventnosti	491.386,45
Garantni fond prema članu 53. stav 1. Zakona	5.000.000,00
GARANTNI FOND	5.000.000,00
VIŠE / MANJE RASPOLOŽIVOG KAPITALA	1.107.754,09
VIŠE / MANJE BAZIČNOG KAPITALA	1.420.686,90

Na dan 31. decembra 2016. godine ostvareni bazični kapital je bio veći od minimalnog garantnog fonda (definisano članom 52. i 53. Zakona o društvima za osiguranje, koji za Društvo iznosi 5.000.000 KM) za 1.420.687 KM, a raspoloživi kapital za 1.107.754 KM.

- Obaveze

	2016	2015	Index
OBAVEZE	31.dec.	31.dec.	1/2
Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze	153.073	157.744	97
Obaveze za porez na dobit	16.348	4.227	387
Obaveze za zarade, poreze i druge obaveze	44.792	54.240	83
UKUPNO	214.213	216.211	99

U ukupnim obavezama, najveću stavku čine obaveze prema dobavljačima i druge obaveze, koje se kreću na nivou prethodne godine.

- Rezervisanja

	2016	2015	Index
REZERVISANJA	31.dec.	31.dec.	1/2
Rezervisanja za prenosne premije osiguranja	5.045.226	4.683.911	108
Rezervisanja za štete	1.336.055	1.277.356	105
Rezervisanja za preventivu i ostali doprinos	19.568	78.327	25
Rezervisanja za primanja zaposlenih	8.219	7.510	109
UKUPNO	6.409.068	6.047.104	106

U strukturi ukupnih rezervisanja, najveće učešće ima rezervisanje za prenosnu premiju koje iznosi 5.045.226 KM. Rezervisanje za štete iznosi 1.336.055 KM i veće je od prošlogodišnjeg rezervisanja za 5%.

13. Analiza finasijskog rezultata

o Ostvarenje prihoda i rashoda

BILANS USPJEHA			(u KM)
	2015	2016	Index
	31.dec.	31.dec.	2/1
PRIHODI			
Prihodi od premije osiguranja	6.904.561	8.303.788	120
Fakturisana premija osiguranja	7.727.164	8.665.103	112
Prenosna premija	-822.603	-361.315	44
Prihod od ukidanja rezervisanja za štete	161.684	354.977	220
Prihod od premije saosiguranja	1.019	1.019	100
Prihod od provizija iz reosiguranja	31.627	38.491	122
Prihod od regresa neživotnih osiguranja	58.106	53.777	93
Prihod od učešća u naknadi šteta	8.693	253.207	
Naplaćena otpisana potraživanja	50.929	8.131	16
Prihod od z.kartona	82.643	86.069	104
Prihod od zakupa	104.663	88.013	84
Finansijski i dr.prihodi	366.813	528.276	144
Ukupno PRIHODI	7.770.738	9.715.748	125
RASHODI			
Troškovi poslovanja	4.016.700	4.274.789	106
Likvidirane štete iz osiguranja	1.671.952	3.328.090	199
Rezervisanja za štete	613.058	508.700	83
Rezervisanja za preventivu i unapređenje saobraćaja	11.245	39.436	351
Vatrogasni doprinos	39.277	42.021	107
Doprinos Zaštitnom fondu	74.806	113.951	152
Doprinos Birou Zelene karte BiH	30.920	33.610	109
Rashodi po osnovu premija reosiguranja i saosiguranja	265.203	309.783	117
Ispravka potraživanja	4.177	1.901	46
Finansijski i ostali rashodi	44	4.929	
Ukupno RASHODI	6.727.382	8.657.210	129
Bruto dobit	1.043.356	1.058.538	101
Porez na dobit	116.259	166.348	143
Neto dobit	927.097	892.190	96
Ostali gubici u periodu	-20.452	-90.128	
UKUPAN NETO REZULTAT	906.645	802.062	88

○ **Odnos TSO i režijskog dodatka**

Ostvarenje	31.12.2015.	31.12.2016.
Prihod od fakturisane premije osiguranja	7.727.164	8.665.103
Režijski dodatak	2.556.792	2.788.182
Troškovi sprovođenja osiguranja	4.016.700	4.274.789
Udio TSO u režijskom dodatku	157,10%	153,32%
učešće TSO u fakturisanoj premiji	0,52	0,49
Pokrivenost TSO režijskim dodatkom	63,65%	65,22%

Iz prethodne tabele je vidljivo smanjenje procentualnog učešća troškova sprovođenja osiguranja u obračunatoj premiji u odnosu na 2015. godinu, kao i rast procenta pokrivenosti troškova sprovođenja osiguranja režijskim dodatkom za oko 2%, što predstavlja značajan napredak Društva u pogledu adekvatnosti u upravljanju troškovima.

Takođe, s obzirom da se TSO ne posmatra kao izolovana kategorija, već u sklopu ostalih finansijskih i drugih pokazatelja, te u interakciji sa troškovima šteta u okviru kombinovanog racia (koji je ispod 100%), ovim procentualnim učešćem nije ugrožena ni jedna od kategorija pokazatelja ukupne finansijske pozicije Društva:

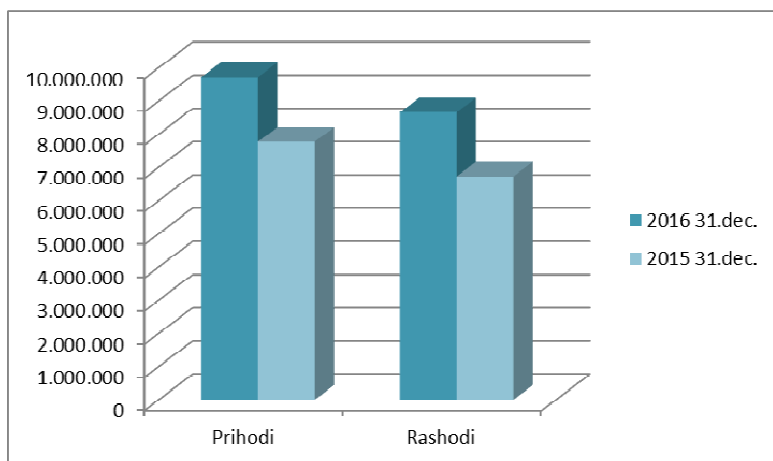
- ✓ ispunjavanje zahtjeva za adekvatnost kapitala;
- ✓ obračun i pokriće tehničkih rezervi i 50% minimalnog garantnog fonda;
- ✓ likvidnost;
- ✓ reosiguravajuće pokriće i
- ✓ prinos na ulaganje

S obzirom da je Društvo u potpunosti izvršilo pokriće tehničkih rezervi adekvatnim sredstvima, može se zaključiti da se finansiranje većih troškova sprovođenja osiguranja nije vršilo iz tehničke premije, odnosno Društvo je nastavilo da finansira troškove sprovođenja osiguranja iz redovne poslovne aktivnosti. U budućem periodu će se nastaviti sa daljom optimizacijom poslovanja kako bi se troškovi sprovođenja osiguranja u potpunosti finansirali iz režijskog dodatka, te kako se ne bi ugrozila kapitalna osnova odnosno tehnička premija osiguranja.

○ **Struktura finansijskog rezultata**

Dobici i gubici perioda

U periodu 2016. godine, Društvo je ostvarilo pozitivan bruto finansijski rezultat iz bilansa uspjeha od 1.058.538 KM, a ukupan finansijski rezultat u iznosu od 802.062 KM.

Ostali dobici i gubici u periodu

Društvo je na dan 31.12.2016. godine, ostvarilo nerealizovane gubitke po osnovu hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju, u iznosu od 90.128 KM, kako slijedi:

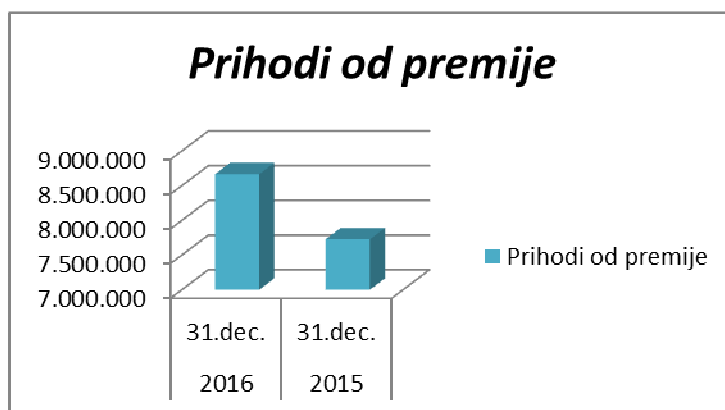
31.12.2015. godine	stanje	+ 63.571 KM
31.12.2016. godine	stanje	- 26.557 KM
		Gubici utvrđeni direktno u kapitalu - 90.128 KM

U skladu sa revidovanim MRS-1, Ukupan neto rezultat u obračunskom periodu Društva sa 31.12.2016. godine izgleda ovako:

	2016	2015
	31.dec.	31.dec.
Ukupan rezultat		
Finansijski rezultat perioda	1.058.538	1.043.356
Porez na dobit	166.348	116.259
Neto dobit	892.190	927.097
Ostali gubici (koji se priznaju u kapitalu)	-90.128	-20.452
UKUPAN REZULTAT	802.062	906.645

Analiza prihoda

- **Prihodi od fakturisane premije osiguranja**

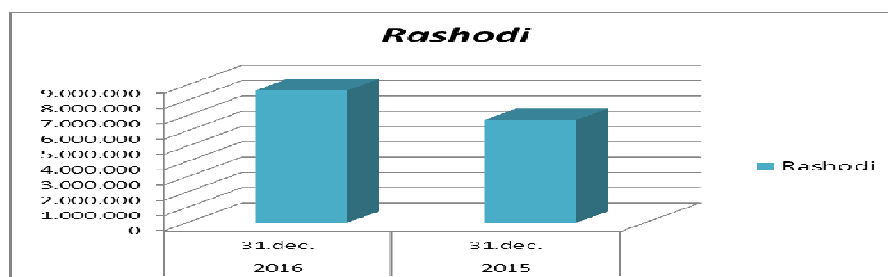
Vrsta osiguranja	Kumulativ		
	2016	2015	Index rasta
Osiguranje od nezgode	1.078.436	895.570	120%
Putno zdravstveno osiguranje	147.620	130.614	113%
Kasko osiguranje	665.508	643.293	103%
Osiguranje od požara i prirodnih sila	390.335	356.400	110%
Osiguranje od ostalih šteta na imovini	78.507	72.306	109%
Automobilska odgovornost	6.028.523	5.433.456	111%
Ostala osiguranja	276.174	195.525	141%
Ukupna premija	8.665.103	7.727.164	112%

○ Finansijski prihodi

	2016	2015	Index
Finansijski i drugi prihodi	31.dec.	31.dec.	1/2
Prihodi od kamata kod banaka	238.913	263.272	91
Prihodi od kamata na obveznice	100.450	62.483	161
Dobici od prodaje HOV i dr.	188.913	41.058	460
Finansijski i drugi prihodi	528.276	366.813	144

Finansijski i drugi prihodi u 2016. godini iznose 528.276 KM, a odnose se na razgraničene prihode po osnovu kamata na oročena sredstva kod banaka i ostale finansijske prihode koji su ostvareni po osnovu efektivnih prihoda od kamata na obveznice, te dobitaka od prodaje hartija od vrijednosti.

Analiza rashoda

	2016	2015	Index
Ukupni rashodi	31.dec.	31.dec.	1/2
Troškovi sprovođenja osiguranja	4.274.789	4.016.700	106
Troškovi rezervisanja, likvidiranih šteta i dr.	4.382.421	2.710.682	162
Ukupni rashodi	8.657.210	6.727.382	129

Ukupni troškovi su u odnosu 2015. godinu porasli za 29%, a razlikuju se za 16% u odnosu na plan za 2016. godinu. Na povećanje troškova u 2016. godini je najviše uticao rast :

- **Likvidiranih šteta**, koje su u odnosu na 2015. godinu **rasle u procentu od 99%** (ili za oko **1.656 hilj. KM**). U okviru ovog iznosa je uključeno **608 hilj. KM** isplaćenih šteta u 2016. godine, koje su vezane za jedan isti štetni događaj (Bilčar, Bendeviš, Jaha i dr.) koji je pokriven Ugovorom o reosiguranju zelene karte BiH, preko iznosa maksimalnog samoprizržaja od 200 hilj. EUR (391 hilj. KM).
- **Pregled ukupnih rezervacija šteta**
  - Rezervisanje za neprijavljene štete 737.589 KM
  - Rezervisanje za nastale prijavljene štete 246.680 KM
  - Rezervisanje za štete u sudskim sporovima 343.939 KM
  - Rezervisanje za direktne i indirektno troškove obrade šteta 7.847 KM

Ukupno: 1.336.055 KM

Pravilnikom o formiranju i načinu obračunavanja rezervacija za štete, utvrđena je metodologija, kriterijumi i način obračuna rezervi za štete.

Rezerve za štete obračunavaju se u visini procijenjenih obaveza koje je Društvo za osiguranje dužno da isplati na osnovu onih ugovora o osiguranju kod kojih je osigurani slučaj nastupio prije kraja obračunskog perioda, uključujući sve troškove koji na osnovu tih ugovora terete društvo za osiguranje.

Rezerve za prijavljene štete, koje su nastale i prijavljene do kraja obračunskog perioda za koje se formira rezerva za štete Društvo je utvrđivalo metodom pojedinačne procjene za svaku štetu, a što je u skladu sa navedenim Pravilnikom.

U odnosu na 2015. godinu, Društvo je imalo značajno povećanje rezervacija za neprijavljene štete **(za 95% tj. za oko 360 hilj. KM).**

Ovo povećanje rezervacija za neprijavljene štete za oko 360 hilj. KM, te značajno povećanje iznosa likvidiranih šteta su u najvećoj mjeri i uslovile ostvarenje finansijskog rezultata za 2016. godinu.

14. Analiza bilansa tokova gotovine

POZICIJA	za AOP	31.12.2015	31.12.2016
A - TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	500		
I - Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (502 do 505)	501	7.995.893	9.120.825
1. Prilivi od premije osiguranja, saosiguranja i primljeni avansi	502	7.747.000	8.641.444
2. Prilivi od premije reosiguranja	503		
3. Prilivi od učešća u naknadi štete	504	8.693	247.141
4. Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	505	240.200	232.239
II - Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (507 do 514)	506	6.205.045	8.187.997
1. Odlivi po osnovu naknade šteta iz osiguranja i udjela u štetama iz saosiguranja	507	1.671.952	3.328.090
2. Odlivi po osnovu naknade šteta i udjela iz reosiguranja	508		
3. Odlivi po osnovu premija saosiguranja i reosiguranja	509	213.502	305.343
4. Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	510	1.594.965	1.698.597
5. Odlivi po osnovu troškova sprovođenja osiguranja	511	2.486.617	2.603.546
6. Odlivi po osnovu kamata	512		
7. Odlivi po osnovu poreza na dobit	513	190.309	154.227
8. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	514	47.700	98.194
III - Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (501-506)	515	1.790.848	932.828
IV - Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (506-501)	516		
B - TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I - Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (518 do 523)	517	3.228.507	5.927.832
1. Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	518		2.800.000
2. Prilivi od prodaje akcija i udjela	519	127.196	1.513.615
3. Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, inv.n.	520	2.254	1.376.100
4. Prilivi od kamata	521	360.405	238.116
5. Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	522		
6. Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih plasmana	523	2.738.651	
II - Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (525 do 528)	524	3.255.491	6.415.970
1. Odlivi na osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	525	3.200.000	
2. Odlivi po osnovu kupovine akcija i udjela	526		2.896.836
3. Odlivi po osnovu kupovine ne.ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, inv.n.	527	55.491	39.562
4. Odlivi na osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	528		3.479.572
III - Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (517-524)	529		
IV - Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (524-517)	530	26.984	488.138
V - TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I - Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (532 do 535)	531		
1. Prilivi na osnovu povećanja osnovnog kapitala	532		
2. Prilivi na osnovu dugoročnih kredita	533		
3. Prilivi na osnovu kratkoročnih kredita	534		
4. Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	535		
II - Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (537 do 542)	536	650.279	650.742
1. Odlivi na osnovu otkupa sopstvenih akcija i udjela	537		
2. Odlivi na osnovu dugoročnih kredita	538		
3. Odlivi na osnovu kratkoročnih kredita	539		
4. Odlivi na osnovu finansijskog lizinga	540		
5. Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	541		
6. Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	542		
III - Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (531-536)	543		
IV - Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (536-531)	544		
G - UKUPNI NETO PRILIVI GOTOVINE (501+517+531)	545	11.224.400	15.048.657
D - UKUPNI NETO ODLIVI GOTOVINE (506+524+536)	546	10.110.816	15.254.710
Đ - NETO PRILIV GOTOVINE (545-546)	547	1.113.584	-206.053
E - NETO ODLIV GOTOVINE (546-545)	548		
Z - GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	549	1.011.057	2.124.641
Z - POZITIVNE KURSNE RAZLIKE NA OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	550		
I - NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE NA OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	551		
J - GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (546+547-548+550-551)	552	2.124.641	1.918.588

Društvo je prilikom sastavljanja izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2016. godine koristilo direktni metod izvještavanja o novčanim tokovima.

15. Analiza izvještaja o kapitalu

Vrsta promjene u kapitalu	Akcionarski kapital	Nerealizovani dobiti (gubici) od HOV raspoloživih za prodaju	Zakonske ili druge rezerve	Neraspoređeni dobitak/ Nepokriveni gubitak	Ukupno
Stanje na dan 31.12.2014. god.	5.500.000	84.023	78.572	1.261.346	6.923.941
Efekt revalorizacije dug.finansijskih plasmana		-20.452			-20.452
Neto dobitak/gubitak perioda iz BU				927.097	927.097
Raspodjela dobiti			51.067	-701.346	-650.279
Emisija akcionarskog kapitala					
Stanje na dan 31.12.2015. god.	5.500.000	63.571	129.639	1.487.097	7.180.307
Efekt revalorizacije dug.finansijskih plasmana		-90.128			-90.128
Neto dobitak/gubitak perioda iz BU				892.190	892.190
Raspodjela dobiti			46.355	-697.097	-650.742
Emisija akcionarskog kapitala					
Stanje na dan 31.12.2016. god.	5.500.000	-26.557	175.994	1.682.190	7.331.627

Ukupan kapital Društva na dan 31.12.2016. godine iznosi 7.331.627 KM. U periodu 2016. godine došlo je do smanjenja revalorizacionih rezervi (nerealizovanih dobitaka ili gubitaka) u iznosu od 90.128 KM, kao rezultat prodaje određene količine obveznica raspoloživih za prodaju, čime je došlo do ukidanja istih.

U 2016. godini, ostvarena je neto dobit perioda u iznosu od 892.190 KM, a na osnovu Odluke Skupštine akcionara o raspodjeli neraspoređene dobiti iz 2014 i 2015. godine (od 20.06.2016.), izvršeno je evidentiranje zakonskih rezervi u iznosu od 46.355 KM (koje na dan 31.12.2016. godine iznose 175.994 KM) i obaveze za dividendu u iznosu od 650.742 KM. Dividenda je akcionarima Društva isplaćena u julu 2016.

Kretanje dobiti i kapitala po godinama:

Dobit iz bilansa uspjeha	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Prihodi	341.861	1.386.942	2.421.535	2.940.331	3.764.989	4.999.966	6.741.519	7.770.738	9.715.748
Rashodi	577.813	1.290.330	2.010.155	2.406.251	3.392.779	4.494.102	5.605.188	6.727.382	8.657.210
Bruto dobit	-235.952	96.612	411.380	534.080	372.210	505.864	1.136.331	1.043.356	1.058.538
Porez na dobit	0	0	24.894	35.398	20.725	31.719	114.985	116.259	166.348
Neto dobit/gubitak	-235.952	96.612	386.486	498.682	351.485	474.145	1.021.346	927.097	892.190
Kapital	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Akcionarski kapital	3.000.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000
Revalorizacione rezerve	-124.603	-24.839	-21.182	-22.278	135.206	197.200	84.023	63.571	-26.557
Zakonske rezerve	0	0	0	12.357	37.291	54.865	78.572	129.639	175.994
Dobitak (Gubitak) iz tekuće godine	-235.952	96.612	386.486	498.682	351.485	474.145	1.021.346	927.097	892.190
Neraspoređeni dobitak/gubitak iz ranijih godina	0	-235.952	-139.340	234.789	300.000	232.500	240.000	560.000	790.000
Kapital	2.639.445	5.335.821	5.725.964	6.223.550	6.323.982	6.458.710	6.923.941	7.180.307	7.331.627

16. Pokazatelji poslovanja

A - Racio rentabilnosti

- o $Racio\ rentabilnosti = \frac{likvidirane\ štete + rezervisanje\ za\ štete + TSO}{prihodi\ od\ premije\ osiguranja}$

Racio rentabilnosti za 2016. god. = $8.111.579 / 8.665.103 = 0,94^*$

Pokazatelj od 0,94 pokazuje da likvidirane, rezervisane štete i troškovi sprovođenja osiguranja u ostvarenom prihodu od premije učestvuju sa 94%.

B - Racio likvidnosti

- *Opšti racio likvidnosti = Tekuća imovina / kratkoročne obaveze*
Opšti racio likvidnosti za 2016. god. = 4.388.266 / 214.213 = 20,48
- *Redukovani racio likvidnosti = Tekuća sredstva – Zalihe - AVR / Kratkoročne obaveze*
Redukovani racio likvid. za 2016. god. = 4.388.266 – 4.361 – 259.917 / 214.213 = 19,25
- *Gotovinski racio likvidnosti = Gotovina / Kratkoročne obaveze*
Gotovinski racio likvidnosti za 2016. god. = 1.918.588 / 214.213 = 8,96

C - Racio solventnosti

- *Neto obrtni kapital = Obrtna imovina / kratkoročne obaveze*
Neto obrtni kapital za 2016. god. = 4.388.266 / 214.213 = 20,48
- *Racio ukupne zaduženosti = Obaveze / Kapital*
Racio ukupne zaduženosti za 2016. god. = 214.213 / 7.331.627 = 0,03

D - Racio šteta

- *Racio šteta* = Mjerodavne štete** / Mjerodavna (zarađena) premija****
Racio šteta za 2016. god. = 3.329.652 / 8.303.787 = 0,40

*Racio šteta < 1 znači da Društvo dobro radi.

** Mjerodavne štete = nastale štete + rezervisane štete na kraju perioda – rezervisane štete na početku perioda.

***Mjerodavna (zarađena) premija = fakturisana premija na kraju obračunskog perioda – prenosna premija na kraju obračunskog perioda + prenosna premija za narednu godinu.

E - Racio troškova

- *Racio troškova = Troškovi sprovođenja osiguranja / Mjerodavna (zarađena) premija*
Racio troškova za 2016. god. = 4.274.789 / 8.303.787 = 0,51

F – Kombinovani racio

- *Kombinovani racio = Racio šteta + Racio troškova**
Racio troškova za 2016. god. = 0,40 + 0,51 = 0,91

*Kombinovani racio < 1 – Društvo je profitabilno

17. Tehničke rezerve Društva

Vrsta osiguranja	Rezerve za prenosne premije	Rezerve za štete	Ukupno
Nezgodna	1.066.352	69.830	1.136.182
Putno zdravstveno osiguranje	16.131	241	16.372
Kasko osiguranje	365.512	50.974	416.486
Roba u prevozu	15.602	-	15.602
Požar i dr. opasnosti	215.453	-	215.453
Ostala imovina	29.298	141.338	170.636
Autoodgovornost	3.092.308	1.073.671	4.165.979
Opšta odgovornost	19.043	-	19.043
Osiguranje finansijskih gubitaka	224.950	-	224.950
Osiguranje pomoći	577	-	577
Ukupno	5.045.226	1.336.055	6.381.282

U odnosu na prethodnu godinu došlo je do povećanja ukupnih obračunatih tehničkih rezervi usljed povećanja obračunate prenosne premije, što je logičan rezultat rasta portfolija i razvoja Društva, te usljed rasta rezervisanja za prijavljene štete, koji su vezani za jedan štetni događaj i obavezu Društva po osnovu izdate zelene karte, kao i značajnog rasta rezervacija za neprijavljene štete.

Rezervisanje za nastale neprijavljene štete

Šifra osiguranja	Vrsta osiguranja	Iznos rezervisanja	Metoda
1	Osiguranje nezgode	56.904	CL
3	Kasko osiguranje	40.521	CL
10	Autoodgovornost	640.163	CL:B-F 50%:50%
	Ukupno	737.588	

Mjerodavni tehnički rezultat u samoprizržaju

Šifra vrste osiguranja	Mjerodavna tehnička premija u samoprizržaju	Mjerodavne štete u samoprizržaju	Mjerodavni tehnički rezultat	Koeficijent mjerodavnog tehničkog rezultata
1	459.416,02	163.090,45	296.325,56	35,50%
2	73.972,38	46.967,71	27.004,67	63,49%
3	329.372,28	452.693,48	-123.321,20	137,44%
7	12.776,00	-	12.776,00	0,00%
8	134.845,47	104.541,78	30.303,69	77,53%
9	33.325,82	-1.027,51	34.353,33	-3,08%
10	4.258.464,62	2.317.852,92	1.940.611,71	54,43%
13	38.710,70	4.419,00	34.291,70	11,42%
16	37.399,03	27490,61	9.908,41	73,51%
18	1.843,30	1.662,45	180,85	90,19%
Ukupno	5.380.125,60	3.117.690,89	2.262.434,71	57,95%

Društvo ostvaruje izuzetno visok ukupan mjerodavni tehnički rezultat, što upućuje na to da su premijski sistemi adekvatno procijenjeni. Iako trošak reosiguranja umanjuje ostvareni pozitivni mjerodavni tehnički rezultat, izuzetno je bitno nastaviti sa alokacijom viška rizika iznad utvrđenog maksimalnog samoprizržaja na reosiguravače, a u cilju ravnomjernijeg nošenja rizika u odnosu na kapacitet Društva u smislu visine kapitala, a i s obzirom na još uvijek nedovoljno razvijen portfolio.

18. Izvještaj o ulaganjima sredstava za pokriće tehničkih rezervi

Vrsta (oblik) ulaganja	Dozvoljeni %	Ukupno uloženi iznos KM	Ostvareni procenat
Hartije od vrijednosti čiji je emitent ili garant BiH, Republika Srpska, Centralna banka BiH i fondovi iz člana 8. Zakona o Investiciono-razvojnoj banci Republike Srpske	bez ograničenja	2.169.426,11	34,00%
Obveznice i druge dužničke hartije od vrijednosti koje je izdala jedinica lokalne samouprave u RS, odnosno BiH	do 35%, a po jednom emitentu do 10%	30.801,80	0,48%
Nekretnine i druga prava na nekretninama (pravo svojina, prava građenja, pravo korišćenja i sl.)	do 40%, a u jednu nekretninu odnosno u više nekretnina koje su međusobno povezane tako da čine jednu cjelinu do 20%	523.131,97	8,20%
Oročeni depozite kod banaka u RS, odnosno BiH	do 50%, a u jednu banku do 20%	3.190.640,78	50,00%
Sredstva na računima društva za osiguranje	do 10%	467.280,91	7,32%
Ukupno uložena sredstva u zemlji		6.381.281,57	100,00%

Društvo je uložilo i deponovalo sredstva tehničke rezerve u oblike u skladu sa Pravilnikom o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda društava za osiguranje (Sl. glasnik Republike Srpske br. 131/10, 2/12, 115/13 i 61/15) tako da obezbedi usklađenost s vrstom poslova osiguranja koje obavlja, ročnu usklađenost deponovanih i uloženi sredstava i obaveza Društva za koje se formiraju tehničke rezerve, raznovrsnost deponovanja i ulaganja u različite oblike sredstava i njihovu disperziju kod različitih subjekata.

Nema prekoračenja ograničenja ni kod jednog pojedinog oblika ulaganja i obezbijeđeno je potpuno pokriće obračunatih tehničkih rezervi čime je ispunjen uslov iz člana 3. stav (1) Pravilnika o visini i načinu ulaganja sredstava društava za osiguranje.

Prema vrsti imovine primjećuje se da se Društvo opredjelilo za ulaganja u državne obveznice Republike Srpske, ulaganje u nekretnine i oročene depozite u komercijalnim bankama.

Na svim ulaganjima kojima su pokrivena tehničke rezerve ostvaren je prinos te se može konstatovati da je sačuvana i uvećana realna vrijednost imovine koja služi za obezbjeđenje tehničkih rezervi, čime je ispunjen uslov iz člana 3. stav (3) Pravilnika o visini i načinu ulaganja sredstava društava za osiguranje.

Društvo za osiguranje je dužno prema članu 18. Pravilnika o visini i načinu ulaganja sredstava društava za osiguranje, za vrijeme trajanja dozvole za rad, iznos u visini najmanje 50% minimalnog garantnog fonda propisanog odredbama članova 49. i 53. Zakona o društvima za osiguranje držati u namjenski oročenom depozitu ili hartijama od vrijednosti iz člana 9. stav 1. tačka 1. Pravilnika o visini i načinu ulaganja sredstava društava za osiguranje, koji služe isključivo u svrhu zaštite osiguranika i očuvanja solventnosti društva za osiguranje i u druge svrhe se ne mogu koristiti.

Stanje ulaganja u obveznice i depozite na dan 31.12.2016. godine:

HOV raspoložive za prodaju		Broj akcija	Revalorizacije rezerve	31.12.2016.
1.	Akcije METL-R-A (Metal, Gradiška)	11060	-11.421,15	2.864,55
2.	Akcije ZPTP-R-A (Zepter Invest fond)	3030	-19.013,45	24.209,70
3.	Akcije FRTL-PA1	6215	-4.120,75	5.904,25
4.	Obveznice opštine Šipovo (SPSD-O-A)	200	0,00	12.667,18
5.	Obveznice opštine Šamac	200	0,00	9.574,40
6.	Obveznice opštine Brod	200	0,00	8.560,22
7.	Obveznice stare devizne štednje (RSDS-O-E)	7005	27,85	2.775,38
8.	Obveznice stare devizne štednje (RSDS-O-F)	135773	-1,05	80.323,31
9.	Obveznice stare devizne štednje (RSDS-O-G)	435113	-3.844,88	417.708,48
10.	Obveznice RS - ratna šteta (RSRS-O-A)	305745	3.290,57	188.360,32
11.	Obveznice RS - ratna šteta (RSRS-O-C)	145112	666,20	87.438,69
12.	Obveznice RS - ratna šteta (RSRS-O-D)	1671	-2.107,30	1.142,96
13.	Obveznice RS - ratna šteta (RSRS-O-E)	189527	4.725,56	146.693,90
14.	Obveznice RS - ratna šteta (RSRS-O-F)	270525	3.082,88	207.511,61
15.	Obveznice RS - ratna šteta (RSRS-O-G)	21000	605,75	15.942,15
16.	Obveznice RS - ratna šteta (RSRS-O-H)	19050	542,49	15.621,00
17.	Obveznice RS - ratna šteta (RSRS-O-I)	150000	2.304,05	115.650,00
18.	Obveznice RS - ratna šteta (RSRS-O-J)	127935	3.671,57	94.121,79
19.	Obveznice RS - ratna šteta (RSRS-O-K)	1157007	-4.965,79	796.136,52
			-26.557,45	2.233.206,41

R.br.	Oročeni depoziti	Iznos
1.	MF banka a.d. B.L.	3.400.000
2.	Addiko Bank a.d. B.L.	900.000
3.	Nova banka a.d., B.L.	900.000
4.	Komercijalna banka a.d. B.L.	800.000
5.	Sberbank a.d. B.L.	1.100.000
6.	NLB Banka a.d. B.L.	500.000
UKUPNO		7.600.000

19. Odnosi sa povezanim licima

Povezana lica Društva u toku poslovne 2016. godine su bila:

1. MKD Mikrofin d.o.o., Banja Luka
2. MF banka a.d., Banja Luka, i
3. MF Software d.o.o., Banja Luka
4. ABC Auto d.o.o., Banja Luka

U toku redovnog poslovanja, Društvo je imalo transakcije sa povezanim stranama, koje predstavljaju povezane strane u skladu sa njihovim učešćem u kapitalu. Transakcije su ostvarene po fer vrijednosti, koja je dogovorena između povezanih strana.

U toku 2011. godine, Društvo, većinski akcionar Društva (MKD Mikrofin d.o.o., Banja Luka) i povezano Društvo (MF banka a.d. Banja Luka) su potpisali Ugovor o poslovnoj tehničkoj saradnji, radi uspješnijeg nastupanja na tržištu, unapređenja prodaje usluga/proizvoda i povećanja obima poslovanja, bolje organizacije plasmana svojih proizvoda, te rentabilnijeg i racionalnijeg poslovanja.

Saradnja Društva sa većinskim akcionarom (MKD Mikrofin d.o.o., Banja Luka) se, pored ostalog, ispoljava i kroz polise osiguranja koje su sastavni dio ugovora o kreditu MKD Mikrofin.

U 2016. godini, MKD Mikrofin se pojavljivao i kao osiguranik Društva, tako da su zaposleni, vozila i objekti MKD Mikrofin-a bili osigurani kod Društva.

Premija osiguranja koja je plaćena od strane MKD Mikrofin prema Društva je bila određena u skladu sa važećim uslovima i tarifama prema kojim posluje Društvo prema trećim licima. Efekat ovih transakcija u prihodima od MKD Mikrofin je u 2016. godini iznosio oko 162 hiljada KM.

Društvo je, kao i kod ostalih banaka, vršilo oročenje svojih sredstava i kod MF banke, pri čemu je ostvarilo ukupan prihod od kamate u 2016. godini od oko 167 hiljade KM po kamatnim stopama koje su u skladu sa važećim uslovima MF banke i koji su primjenjivi i na treća lica.

Društvo je i u 2016. godini nastavilo poslovno tehničku saradnju sa preduzećem *MF Software d.o.o. Banja Luka* u skladu sa ugovorom, gdje je ovo preduzeće Društvu pružalo tehničku podršku za korištenje aplikativnog software-a i sistemskog programa, pružalo podršku osoblja Društva, održavalo opremu te vršilo usluge savjetovanja u svrhu unapređenja informacionog sistema. Efekat ovih transakcija na bilans uspjeha Društva iznosio je u 2016. godini oko 76 hiljade KM rashoda. Takođe, Društvo je od ovog preduzeća ostvarilo oko 2 hiljade KM prihoda od premije po osnovu polisa osiguranja u skladu sa važećim uslovima i tarifama Društva.

U toku 2016. godine, Društvo je sa povezanim licem *ABC AUTO d.o.o. Banja Luka* imalo poslovnu saradnju, jer je ovom preduzeću izdavalo u zakup investicionu nekretninu (tehnički pregled) i time u godini obezbjedilo oko 45 hiljade prihoda od zakupa.

20. Struktura datih donacija

U toku 2016. godine, Društvo je vršilo donacije u ukupnom iznosu od oko 206 hilj. KM, javnim, humanitarnim, kulturnim te obrazovnim institucijama, kao što su: Folklorni ansambl „Panonija“, Tuzla; Mozaik prijateljstva, Centar za edukaciju „Tvoja riječ“ (humanitarna akcija „S ljubavlju hrabrim srcima“), Centar za r.razvoj i dr. Ovim donacijama, Društvo je pružilo podršku projektima, koji su usmjereni na pomoć djeci, njihovom kreativnom razvoju, te afirmaciji mladih stvaralaca.

21. Događaji posle dana bilansiranja

Do dana objavljivanja ovih finansijskih izvještaja nisu nastali događaji nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtjevali korekciju ili dodatna objelodanjivanja u priloženim finansijskim izvještajima.

22. Procjena očekivanog budućeg razvoja Društva

Na osnovu planiranih projekcija prihoda od premije, rashoda od šteta, investicionih ulaganja te planiranih marketinških i drugih aktivnosti, kao i u prethodnim godinama, Društvo i u narednim godinama planira kontinuirano ostvarivanje pozitivnog bruto finansijskog rezultata, za čije ostvarenje postoje realne pretpostavke uz aktiviranje svih internih resursa, kao i eksternih kanala prodaje i svih drugih potencijala sa kojim Društvo raspolaže.

To će postići kontinuiranim praćenjem i usklađivanjem poslovanja Društva, u svrhu ostvarivanja stabilnog i efikasnog razvoja, uz poštovanje osnovnih načela struke osiguranja.

23. Aktivnosti u vezi s istraživanjem i razvojem

Društvo nema aktivnosti istraživanja i razvoja u smislu MRS-a 38 – nematerijalna sredstva.

24. Poslovni segmenti Društva

Društvo je usvojilo IFRS 8 "Operativni segmenti" i počelo da ga primjenjuje od 1. januara 2010. godine. Navedeni IFRS 8 zahtjeva identifikovanje operativnih segmenata na bazi internih izvještaja o komponentama Društva koje se redovno pregledaju od strane rukovodilaca nadležnih za donošenje ključnih odluka, a u cilju alokacije adekvatnih resursa navedenim segmentima kao i analize njihovih rezultata. Informacije o segmentima su analizirane na bazi vrsta usluga premije osiguranja, koje su posmatrane u skladu sa procentima mjerodavne premije za pojedine segmente Društva.

Na dan 31. decembra 2016. godine, izvještajni segmenti Društva, u skladu sa IFRS 8, su sljedeći vidovi osiguranja:

1. Imovina
2. Lica.

Dobitak segmenta predstavlja profit svakog segmenta, sa uključenom alokacijom svih troškova, i to na bazi prihoda ostvarenih od strane svakog segmenta posebno. To predstavlja kriterijum koji se izvještava prema rukovodiocima nadležnim za donošenje ključnih odluka, u cilju alokacije adekvatnih resursa segmentima, kao i analize njihovih rezultata.

U cilju praćenja rezultata segmenata i alokacije adekvatnih resursa između segmenata, ukupna sredstva i obaveze su alocirani u izvještajne segmente. Sredstva koja se zajednički koriste od strane izvještajnih segmenata, kao i obaveze koje su zajedničke za segmente, alocirane su na bazi ostvarenih prihoda svakog izvještajnog segmenta zasebno.

25. Finanijski instrumenti za procjenu

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period ili u periodu izmjene u budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekuće i buduće periode.

Osnovne pretpostavke koje se odnose na buduće događaje i ostale značajne izvore neizvjesnosti pri davanju procjene na dan bilansa stanja, koja nose rizik sa mogućim ishodom u materijalno značajnim korekcijama sadašnje vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini predstavljene su u narednom tekstu:

Procijenjeni korisni vijek nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja

Određivanje korisnog vijeka nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja je zasnovano na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora. Adekvatnost procijenjenog preostalog korisnog vijeka nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja se analizira godišnje ili gdje god postoji indicija o značajnim promjenama određenih pretpostavki.

Ispravka vrijednosti potraživanja

Potraživanja su prikazana po njihovoj nominalnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravke vrijednosti nenaplativih potraživanja. Ispravka vrijednosti se vrši indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospijeca za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Procjena iznosa nenaplativih potraživanja bazira se na istorijskim dokazima o iznosu s tim u vezi nastalih gubitaka.

Procjena rezervi šteta za prijavljene štete (RBNS)

Priroda poslovanja u osiguranju čini otežanim tačno predviđanje ishoda svake pojedine štete i krajnjeg troška svake pojedine štete. Svaka prijavljena šteta se procjenjuje pojedinačno od strane Društva, slučaj po slučaj uzimajući u obzir okolnosti vezane za štetu, dostupne informacije i istorijsko iskustvo o veličini sličnih šteta.

Procjena rezerve štete za svaki slučaj pojedinačno se redovno kontroliše te ažurira kada su Društvu nove informacije raspoložive. Rezervisanja za štete se baziraju na informacijama koje su trenutno dostupne. Međutim, krajnje obaveze po štetama mogu varirati kao rezultat naknadnih promjena raspoloživih činjenica. Teškoće u procjeni rezervi šteta se razlikuju prema vrsti osiguranja uslijed razlika u ugovorima o osiguranju, složenosti šteta, obima šteta i pojedinačnoj prosječnoj veličini šteta. Rizik povezan s procjenom rezervacija za štete koje su prijavljene a nelikvidirane je smanjen kroz ugovore o reosiguranju.

Rezervisanja za nastale neprijavljene štete (IBNR) su procijenjena uz pomoć aktuarske metode tj. Metode ulančanih ljestvica (Chain Ladder Method) i dodatno Bornheutter-Ferguson (B-F) metode koja se koristi samo kod obračuna u osiguranju od odgovornosti za motorna vozila. Izvori podataka korištenih prilikom izračuna rezervisanja su interni, preuzeti iz detaljnih analiza koje se redovno sprovode od strane Društva. Težište pažnje je na tekućim trendovima, a kad u ranijim godinama nije bilo dovoljno informacija koje su potrebne za pouzdanu procjenu razvoja šteta, koriste se razumne pretpostavke.

Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti onih sredstava i obaveza za koje postoje zvanične tržišne informacije i u slučajevima kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Pravična vrijednost za ove potrebe se definiše kao vrijednost po kojoj se sredstvo može realizovati, ili obaveza izmiriti, na dobrovoljnoj bazi između subjekata koji su upoznati sa stanjem tih sredstava, odnosno obaveza. Ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost u uslovima kupoprodaje finansijskih instrumenata pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Shodno tome, u takvom

okruženju nije moguće pouzdano utvrditi pravičnu vrijednost. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u finansijskim izvještajima odražavaju pravičnu vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

26. Ciljevi politika Društva u vezi sa upravljanjem rizicima

Društvo zaključuje aktivne ugovore o osiguranju kojima se rizik osiguranja prenosi sa klijenata na Društvo, kao i pasivne ugovore o reosiguranju kojima se rizik osiguranja prenosi sa Društva na reosiguravače.

Po svojoj prirodi svaki pojedinačan rizik osiguranja je slučajan i nepredvidiv. Kod pružanja jedne ili više vrsta osiguranja, osnovni rizik proizilazi iz činjenice da ukupna šteta i naknada plaćena po ugovoru pređu iznos premije ili preuzetih obaveza po pojedinom riziku, zbog učestalosti ili veličine šteta.

Osnovni vidovi osiguranja su: osiguranje od nezgode, osiguranje imovine, osiguranje od autoodgovornosti, potpuno osiguranje motornog vozila (kasko), osiguranje robe u tranzitu i putničko (zdravstveno) osiguranje.

Upravljanje rizikom osiguranja ima za cilj da omogući Društvu ostvarenje dobiti na način da se ne ugroze osnovni interesi osiguranika, korisnika osiguranja i drugih povjerilaca, kao ni stabilnost poslovanja.

Društvo neprekidno prati sopstvenu izloženost riziku osiguranja, što obuhvata prepoznavanje, procjenjivanje i mjerenje rizika, te na osnovu toga donošenje odgovarajućih odluka i preduzimanje konkretnih aktivnosti. Praćenje ključnih pokazatelja koji su od značaja za upravljanje rizikom unapređeno je kako u pogledu obuhvatnosti, tako i po pitanju pouzdanosti.

Redovni poslovni izvještaji za rukovodstvo Društva sadrže slijedeće informacije:

- Ostvarene poslovne rezultate - u odnosu na planove, ciljeve i standarde,
- pokazatelje realizacije premije i šteta po linijama proizvoda,
- marginu solventnosti, garantnu rezervu, tehničke rezerve i
- strukturu i adekvatnost ulaganja tehničkih rezervi,
- analize adekvatnosti rezervisanih šteta i
- druge pokazatelje upravljanja rizicima utvrđene propisima.

Upravljanje rizikom kapitala

Ne postoji formalni okvir za upravljanje rizikom kapitala Društva. Upravni odbor Društva razmatra kapitalni rizik, na osnovama ublažavanja rizika i uvjerenja da će Društvo biti u mogućnosti da održi princip stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući povećanje profita akcionara, preko optimizacije duga i kapitala. Takođe, Upravni odbor Društva razmatra adekvatnost kapitala i garantnog fonda sa ciljem održivosti kapitala iznad propisanog nivoa od strane regulatora.

Struktura kapitala Društva uključuje, gotovinu i gotovinske ekvivalente i kapital koji se sastoji od akcijskog kapitala, rezervi i neraspoređenog dobitka. Upravni odbor Društva pregleda strukturu kapitala po potrebi. Obzirom da Društvo nema obaveza po kreditima Društvo nije vršilo obračun pokazatelja zaduženosti, umanjene za stanje gotovine sa stanjem kapitala.

Upravljanje finansijskim rizikom

Društvo nadzire i upravlja finansijskim rizikom koji se odnosi na operacije

Društva kroz interne izvještaje o riziku, koji analiziraju izloženost prema stepenu i veličini rizika. Ovi rizici uključuju kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Upravljanje valutnim rizikom

S obzirom da je Konvertibilna marka (KM) vezana za EUR, Društvo nije izloženo riziku promjene kursa EUR, a nema izloženosti prema drugim valutama.

Upravljanje kamatnim rizikom

Društvo je izloženo kamatnom riziku na polju oročavanja novčanih sredstava u komercijalnim bankama, koje povremeno mijenjaju visine kamatih stopa na oročene depozite.

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva. Društvo je usvojilo politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjeње rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Društva i kreditni rejting klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je razdijeljena između odobrenih klijenata. Kreditna izloženost kontrolira se ograničenjima klijenata koje godišnje pregleda i odobrava rukovodstvo Društva.

Društvo nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili grupi kupaca koji imaju slične osobine. Društvo definiše kupce da imaju slične osobine ako su povezana lica.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku je neto knjigovodstvena vrijednost finansijskih sredstava prikazana u finansijskim izvještajima.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na rukovodstvu Društva, koje je izgradilo odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti u skladu sa kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama za upravljanje likvidnošću Društva. Društvo upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i upoređuje profile dospjeća finansijskih sredstava i obaveza. Upravljanje rizikom likvidnosti Društvo ostvaruje kroz dnevno praćenje dinamike dospjeća obaveza i mogućnosti naplate potraživanja.

U sprovođenju praćenja likvidnosti, Društvo se pridržava određenih principa ustanovljenih Odlukom o načinu utvrđivanja i praćenju likvidnosti društva za osiguranje i Odlukom o sistemu internih kontrola i upravljanju rizicima u poslovanju društva za osiguranje, i na taj način se štiti od prekomjerne izloženosti riziku ročne i strukturne neusklađenosti imovine sa obavezama, odnosno nemogućnosti Društva da u cjelini i blagovremeno izmiruje svoje dospjele i buduće obaveze. Rukovodstvo Društva svakodnevno razmatra izveštaj o stanju žiro računa i stanju depozita.

Na osnovu identifikacije raspoloživih sredstava i dnevno utvrđenih

potreba, donosi se odluka o korišćenju sredstava.

27. Izloženost Društva rizicima

Reosiguranje i saosiguranje

Društvo prenosi dio rizika, koji se odnosi na osiguranje imovine, na reosiguravatelja. Za određene vrste osiguranja, maksimalna izloženost riziku je ograničena kroz ugovore o osiguranju od nezgode, kao i od kumulativne štete, u zavisnosti od potrebe koja proizilazi iz ovog određenog rizika.

Prema Pravilniku o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja viškove rizika iznad sopstvenog samoprdržaja Društvo plasira u reosiguranje ili u saosiguranje. Samoprdržaj je dio rizika koji Društvo može pokriti sopstvenim sredstvima, ali tako da isplatom šteta ostane solventno.

Najveći iznos do koga Društvo može svojim sredstvima pokrivati obaveze iz ugovora o osiguranju utvrđuje se Odlukom o utvrđivanju maksimalnog samoprdržaja i raspodjeli rizika. Odluka o maksimalnom samoprdržaju se donosi svake godine od strane Upravnog odbora Društva.

Društvo je nepokrivene viškove rizika iznad maksimalnog samoprdržaja u 2015. godini, obezbjeđivalo zaključivanjem ekscedentnog ugovora o reosiguranju imovinskih rizika, XL ugovorom o reosiguranju rizika domaće autoodgovornosti i transportnih rizika sa Bosna Re, Sarajevo.

Rezerisanja za štete

Glavni rizik za Društvo u vezi sa ugovorima o osiguranju nastaje na osnovu činjenice da se stvarne štete i za njih vezane isplate mogu dogoditi u vreme različito od onog koje se očekuje zbog učestalosti šteta, njihove prirode, kao i zbog toga što isplate mogu biti više od početnih procena i kasnijih promena kod dugoročnih odštetnih zahteva. Zbog toga je cilj Društva da formira rezervu dovoljnu da pokrije ove obaveze. Analiza razvoja rizika i procenjene premije osiguranja formiraju se na osnovu dostupnih statističkih podataka. U premije je uključen dodatni iznos zbog neizvesnosti, odnosno izbegavanja posledica nepovoljnog razvoja rizika.

U cilju izbjegavanja rizika od prijave nerealnih šteta za naplatu osiguranja, naročito onih koje su se dogodile u inostranstvu (kod osiguranja vozila), potpisuje se ugovor sa odgovarajućom osiguravajućom kućom koja ima poslovnice u svim zemljama EU i zemljama članicama Saveta Biroa zelene karte i koja će pratiti usaglašenost sa zakonskim normama u svakoj od zemalja.

28. Politika reosiguranja i saosiguranja

Prema Pravilniku o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja viškove rizika iznad sopstvenog samoprdržaja Društvo plasira u reosiguranje ili u saosiguranje. Samoprdržaj je dio rizika koji Društvo može pokriti sopstvenim sredstvima, ali tako da isplatom šteta ostane solventno.

Najveći iznos do koga Društvo može svojim sredstvima pokrivati obaveze iz ugovora o osiguranju utvrđuje se Odlukom o utvrđivanju maksimalnog samoprdržaja i raspodjeli rizika. Odluka o maksimalnom samoprdržaju se donosi svake godine od strane Upravnog odbora Društva.

Faktori koji određuju samoprdržaj su finansijski kapacitet i tehnički

kapacitet. Finansijski kapacitet Društva su rezerve kojima ono raspolaže. Tehnički kapacitet je određen veličinom i strukturom portfelja osiguranja Društva.

Vrsta osiguranja		Iznos maksimalnog samoprdržaja u KM
01	<i>Osiguranje od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)</i>	60,000
02	<i>Zdravstveno osiguranje</i>	100,000
03	<i>Osiguranje putničkih vozila – kasko</i>	150,000
07	<i>Osiguranje robe u prevozu</i>	400,000
08	<i>Osiguranje od požara i drugih opasnosti</i>	500,000
08	<i>Osiguranje od zamljotresa</i>	750,000
09.01	<i>Osiguranje mašina od loma i drugih opasnosti</i>	350,000
09.02.II/2	<i>Novac i druga sredstva plaćanja za vrijeme manipulacije na blagajnama, šalterima, na uplatno isplativim mjestima i drugim smjestaštima u objektu od rizika razbojništva</i>	10,000
09.02.II	<i>Ostali stavovi tarifne grupe 2</i>	100,000
09.02	<i>Ostale tarifne grupe osiguranja od opasnosti provalne krađe i razbojništva</i>	100,000
09	<i>Ostala nepomenuta osiguranja iz vrste 09 – Ostala osiguranja imovine</i>	100,000
10	<i>Osiguranje odgovornosti vlasnika, korisnika, motornih vozila za štetu pričinjenu trećim licima</i>	200,000
10.03	<i>Osiguranje prevoznika za robu prilikom transporta na kopnu</i>	400,000
13	<i>Osiguranje od opšte građanske odgovornosti</i>	500,000
16	<i>Požar i lom mašina</i>	175,000
	<i>Sva ostala nepomenuta osiguranja</i>	50,000

Društvo je nepokrivene viškove rizika iznad maksimalnog samoprdržaja u 2016. godini, obezbjeđivalo zaključivanjem ekscedentnog ugovora o reosiguranju imovinskih rizika, XL ugovorom o reosiguranju rizika domaće autoodgovornosti i transportnih rizika sa Bosna Re.

Ugovorom o ekscedentnom reosiguranju imovinskih rizika reosigurani su viškovi rizika iznad samoprdržaja cedenta u periodu 1.1.-31.12.2016. godine sljedećih osiguranja:

1. Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti:

- 1.1. *Osiguranje od požara i drugih opasnosti izvan industrije i zanatstva;*
- 1.2. *Osiguranje od požara i drugih opasnosti u industriji i zanatstvu;*
- 1.3. *Osiguranje od požara imovine elektroprivrede;*

2. Osiguranje tehničkih grana:

- 2.1. *Osiguranje mašina od loma;*
- 2.2. *Osiguranje mašinske opreme elektroprivrednih organizacija od loma;*
- 2.3. *Osiguranje objekata u izgradnji;*
- 2.4. *Osiguranje objekata u montaži;*

3. Ostala osiguranja imovine;

- 3.1. *Osiguranje od opasnosti provalne krađe i razbojništva;*
- 3.2. *Osiguranje filmskih preduzeća;*
- 3.3. *Kombinovano osiguranje računara;*
- 3.4. *Osiguranje zaliha u hladnjačama;*

4. Osiguranje odgovornosti:

- 4.1. *Osiguranje ugovorene odgovornosti izvođača građevinskih radova;*
- 4.2. *Osiguranje ugovorene odgovornosti izvođača montažnih radova;*

5. Osiguranje finansijskih gubitaka;

- 5.1. *Osiguranje od opasnosti prekida rada usljed opasnosti od požara.*

AM Best Company, svjetska agencija za ocjenu rejtinga za oblast osiguranja i reosiguranja, devetu godinu za redom, potvrdila je za 2016. godinu, reosiguravajućem Društvu Bosna RE d.d., **B+ rejting** (Good) finansijske snage.

Bosna RE d.d. je, formirana daleke 1978. godine. Odjel reosiguranja kompanije za osiguranje Sarajevo osiguranje je izdvojen u samostalnu kompaniju sa osnovnim zadatkom da se bavi poslovima reosiguranja.

S obzirom da osiguranje i reosiguranje na prostorima Bosne i Hercegovine postoji još od kraja 19. vijeka, a time i veze sa međunarodnim tržištem reosiguranja, Bosna RE je imala zadatak da te veze proširi i da na najbolji mogući način zaštiti portfelj svoga, u prvo vrijeme jedinog cedenta Sarajevo osiguranja. Jačanjem Bosna RE-a povećavali su se i kapaciteti, broj ugovora, cedenata i partnera.

29. Primjenjena pravila korporativnog upravljanja

Društvo je u toku 2011. godine donijelo Kodeks korporativnog upravljanja koji je imao za cilj uspostavljanje visokih standarda korporativnog upravljanja i transparentnosti poslovanja "Mikrofin osiguranja" a.d.

Društvo je početkom 2016. godine sastavilo godišnji finansijski izvještaj za 2015. godinu, koji je zajedno sa nezavisnim revizorskim izvještajem sačinjenim od strane revizorske kuće Deloitte i mišljenjem eksternog aktuara Predraga Kovačevića, usvojen od strane Skupštine akcionara dana 20.06.2016. godine. Mišljenje nezavisnog revizora o poslovanju Društva u prethodnoj 2015. godini, objavljeno je na zvaničnom sajtu Društva, kao i u dnevnim novinama (Glas Srpske).

Na redovnoj godišnjoj Skupštini akcionara održanoj dana 20.06.2016. godine, prisutni akcionari su upoznati sa poslovanjem Društva u prethodnoj godini. Takođe na istoj Skupštini, čiji saziv je objavljen u dnevnim novinama Glas Srpske i Pres RS, akcionari su upoznati sa podacima o dobiti koje je Društvo ostvarilo zaključno sa 31.12.2015. godine. Akcionari su na sjednici donijeli odluku o isplati dividendi iz ostvarene dobiti.

U toku poslovne 2016. godine Upravni odbor Društva je održao devet sjednica, na kojima su razmatrani svi tekući problemi Društva, a ujedno su prezentovani i mjesečni izvještaji o poslovanju Društva.

Upravni odbor je na godišnjoj Skupštini akcionara održanoj dana 20.06.2016. godine prezentovao akcionarima Izvještaj o svom radu u poslovnoj 2015. godini, a isti će se prezentovati i na narednoj redovnoj Skupštini akcionara u 2017. godini i obuhvatiće aktivnosti Upravnog odbora u 2016. godini. Podaci o primanjima i naknadama koje svaki član Upravnog odbora prima od Društva objavljeni su u revizorskom izvještaju.

Društvo je u toku 2011. godine, na redovnoj godišnjoj sjednici Skupštine akcionara održanoj dana 11.05.2011. godine izabralo gospođu Sanju Vojvodić za Internog revizora Društva. U 2016. godini, Skupštine akcionara je imenovala Odbor za reviziju Društva, kojem je Interni revizor Društva podnio na usvajanje Poslovnik o radu Odbora za reviziju i Izvještaj o svom radu za prvu polovinu 2016. godine. Planom rada Internog revizora za tekuću godinu određena su područja revizije sa obimom ispitivanja, te period godine u kojem će navedena revizija biti sprovedena. Na skupštini akcionara održanoj dana 20.06.2016. godine, Interni revizor je podnio Izvještaj o svom radu u 2015. godini, kao i plan rada za 2016. godinu, te su isti usvojeni jednoglasnom odlukom akcionara.

U skladu sa prethodno navedenim, Društvo se u svom radu pridržavalo standarda korporativnog upravljanja, što znači da je transparentnost poslovanja Društva na visokom nivou.

30. Spisak uslova i tarifa

Vrsta osiguranja	Vrsta dokumenta (uslovi/tarifa/izmjene i dopune)	Naziv dokumenta	Datum usvajanja
01	dopuna tarife	Odluka o izmjenama (dopuni) Tarife 01.01 premije za osiguranje lica od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	22.03.2012
01	tarifa	Tarife premije za osiguranje od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	07.04.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje članova domaćinstva od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	07.04.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za kolektivno osiguranje radnika od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode) sa rizikom smrti usljed bolesti	04.08.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje članova kulturno-umjetničkih društava od posljedica nesrećnog slučaja (nezgoda)	04.08.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje članova lovačkih i ribolovačkih organizacija od posljedica nesrećnog slučaja	04.08.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje članova sportskih organizacija od posljedica nesrećnog slučaja	04.08.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje letaćkog osoblja i putnika od posljedica nesrećnog slučaja pri upravljanju i vožnji avionima i drugim vazduhoplovima	04.08.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje lica pri obavljanju dobrovoljne vatrogasne i druge spasilačke djelatnosti od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	04.08.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje vozača, putnika i radnika od posljedica nesrećnog slučaja	04.08.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje djece od posljedica nesrećnog slučaja	04.08.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje učenika i studenata od posljedica nesrećnog slučaja	04.08.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje omladine za vrijeme obuke u jedinicama teritorijalne odbrane i civilne zaštite od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	04.08.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje učenika i studenata za vrijeme boravka u inostranstvu od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	04.08.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje učesnika u dobrovoljnim radnim akcijama od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	04.08.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje gostiju hotela, motela, kampova i slično od posljedica nesrećnog slučaja	04.08.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje posjetilaca kulturno-umjetničkih, sportskih i drugih priredbi od posljedica nesrećnog slučaja	04.08.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje turista i izletnika od posljedica nesrećnog slučaja	04.08.2011
01	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje odgovornosti ugovarača osiguranja od posljedica nesrećnog slučaja	04.08.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje članova planinarskog i speleološkog saveza od posljedica neposrednog slučaja (nezgode)	04.08.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje demontaža mina, granata i drugih eksplozivnih sredstava od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	04.08.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje kaskadera, akrobata i drugih lica koja učestvuju u opasnim nastupima	04.08.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje lica koja prilikom bavljenja rekreacijom koriste žičare, uspinjače i vučionice od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	04.08.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje lica za vrijeme ferijalnog ljetovanja, zimovanja, logorovanja od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	04.08.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje ronilaca od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	04.08.2011
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za dobrovoljno osiguranje putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	04.08.2011
01	uslovi	Opšti uslovi za osiguranje lica od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	14.09.2007
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje pretplatnika listova i sl. od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	21.09.2009
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje potrošača struje, plina i sl. od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	21.09.2009
01	tarifa	Tarifa paketa osiguranja korisnika platnih kartica od rizika nemogućnosti plaćanja usljed posljedica nesrećnog slučaja	22.03.2012
01	uslovi	Uslovi paketa osiguranja korisnika platnih kartica od rizika nemogućnosti plaćanja usljed posljedica nesrećnog slučaja	22.03.2012
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za obavezno osiguranje putnika u javnom prijevozu od posljedica nezgode	30.09.2013
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje putnika u javnom saobraćaju od posljedica nesrećnog slučaja	30.09.2013
01	uslovi	Uslovi za osiguranje otplate kredita od rizika nemogućnosti plaćanja usljed posljedica nesrećnog slučaja	24.12.2010
01	izmjene uslova	Izmjene uslova za osiguranje otplate kredita od rizika nemogućnosti plaćanja usljed posljedica nesrećnog slučaja	07.04.2011
01	tarifa	Tarife premija osiguranja otplate kredita od rizika nemogućnosti plaćanja usljed posljedica nesrećnog slučaja	24.12.2010
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje korisnika tekućih računa od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	26.06.2014
01	izmjene tarife	Tarifa 6-osiguranje potrošača, pretplatnika i sl. od posljedica nesrećnog slučaja	26.06.2014
02	uslovi	Uslovi privatnog dopunskog zdravstvenog osiguranja	14.09.2007
02	tarifa	Tarifa privatnog dopunskog zdravstvenog osiguranja	14.09.2007
02	tarifa	Tarifa paketa putnog osiguranja za korisnike platnih kartica	26.06.2014
02	uslovi	Uslovi paketa putnog osiguranja za korisnike platnih kartica	26.06.2014
02	opšti uslovi	Opšti uslovi dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja	25.03.2014
02	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za dobrovoljno zdravstveno osiguranje	25.03.2014
02	tarifa	Tarifa premija dobrovoljnog zdravstveno osiguranje	25.03.2014
02	uslovi	Uslovi za dopunsko zdravstveno osiguranje od težih bolesti i posljedica bolesti	25.04.2012
02	uslovi	Uslovi za dopunsko zdravstveno osiguranje za slučaj hirurške intervencije (operacije)	25.04.2012
02	tarifa	Tarifa premija za dopunsko zdravstveno osiguranje	25.04.2012
07	uslovi	Opšti uslovi za osiguranje robe u kopnenom prevozu	14.09.2007
07	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje robe od specijalnih rizika	14.09.2007
07	tarifa	Tarife premija za osiguranje robe u domaćem prevozu po pojedinačnim polisama	14.09.2007
07	tarifa	Tarife premija za osiguranje robe u međunarodnom prevozu	14.09.2007
07	tarifa	Tarife premija za osiguranje pošiljaka po generalnim polisama	14.09.2007
07	uslovi	Opšti uslovi za osiguranje pošiljaka po generalnim polisama	07.04.2011
07	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje novčanih pošiljki u prevozu	07.04.2011
07	tarifa	Tarifa premija za osiguranje novčanih pošiljki u prevozu	07.04.2011
07	uslovi	Opšti uslovi za osiguranje korisnika TIR kameta	14.09.2007
07	tarifa	Tarifa premija za osiguranje korisnika TIR kameta	14.09.2007
08	uslovi	Opšti uslovi za osiguranje imovine	25.03.2014
08	uslovi	Uslovi za osiguranje od opasnosti požara i nekih drugih opasnosti	25.03.2014

08	tarifa	Tarifa premija I za osiguranje od opasnosti požara i nekih drugih opasnosti izvan industrije i zanatstva	25.03.2014
08	tarifa	Tarifa premija II za osiguranje od opasnosti požara i drugih opasnosti u industriji i zanatstvu	25.03.2014
08	posebni uslovi	Posebni uslovi i odredbe za osiguranje od opasnosti zemljotresa za Bosnu i Hercegovinu	07.04.2011
08	tarifa	Tarifa premije za osiguranje zemljotresa za Bosnu i Hercegovinu	07.04.2011
08	uslovi	Uslovi paketa za osiguranje imovine domaćinstva	06.07.2012
08	tarifa	Tarifa paketa za osiguranje imovine domaćinstva	06.07.2012
08	uslovi	Uslovi za osiguranje stambenih zgrada	27.12.2012
08	tarifa	Tarifa za osiguranje stambenih zgrada	27.12.2012
08	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje građevinskih objekata i opreme na ugovorenu vrijednost	25.03.2014
08	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje zaliha na flotantnoj osnovi od opasnosti požara i nekih drugih opasnosti	25.03.2014
09	uslovi	Uslovi za osiguranje mašina od loma i nekih drugih opasnosti	14.09.2007
09	tarifa	Tarifa premija III za osiguranje mašina od loma i nekih drugih opasnosti	14.09.2007
09	uslovi	Uslovi za osiguranje od opasnosti provalne krađe i razbojništva	04.08.2011
09	tarifa	Tarifa premija za osiguranje od opasnosti provalne krađe i razbojništva	04.08.2011
09	uslovi	Uslovi za osiguranje stakla od loma	14.09.2007
09	tarifa	Tarifa premija za osiguranje stakla od loma	14.09.2007
09	uslovi	Uslovi za osiguranje stvari domaćinstava	24.07.2009
09	tarifa	Tarifa premija za osiguranje stvari domaćinstava	24.07.2009
09	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje aparata i uređaja domaćinstva	14.09.2007
09	tarifa	Tarifa premije za osiguranje aparata i uređaja u domaćinstvu	14.09.2007
09	uslovi	Uslovi za osiguranje objekata u izgradnji	14.09.2007
09	tarifa	Tarifa za osiguranje objekata u izgradnji	14.09.2007
09	uslovi	Uslovi za osiguranje objekata u montaži	14.09.2007
09	tarifa	Tarifa za osiguranje objekata u montaži	14.09.2007
09	uslovi	Uslovi za osiguranje filmskih preduzeća	14.09.2007
09	tarifa	Tarifa premije za osiguranje filmskih preduzeća	14.09.2007
09	uslovi	Uslovi za osiguranje imovine rudnika sa podzemnom eksploatacijom	14.09.2007
09	tarifa	Tarifa premija za osiguranje imovine rudnika sa podzemnom eksploatacijom	14.09.2007
09	uslovi	Uslovi za kombinovano osiguranje elektronskih računara, procesora i sličnih uređaja	02.12.2013
09	tarifa	Tarifa premija XVII za kombinovano osiguranje elektronskih računara, procesora i sličnih uređaja	02.12.2013
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje zaliha u hladnjačama	14.09.2007
09	tarifa	Tarifa premije za osiguranje zaliha u procesu proizvodnje od opasnosti loma mašina i drugih opasnosti	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje zaliha u rashladnim uređajima	28.09.2012
09	tarifa	Tarifa premija za osiguranje zaliha u rashladnim uređajima	28.09.2012
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje imovine elektroprivrednih organizacija	25.03.2014
09	posebna tarifa	Posebna tarifa premija za osiguranje imovine elektroprivrednih organizacija	25.03.2014
09	uslovi	Uslovi za osiguranje imovine železničko transportnih organizacija	25.03.2014
09	tarifa	Tarifa premija za osiguranje imovine železničko transportnih organizacija	25.03.2014
09	uslovi	Opšti uslovi za osiguranje useva i plodova	14.09.2007
09	tarifa	Tarifa premija za osiguranje useva i plodova	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje duvana na bazi naknade gubitka samo u težini	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje duvana na bazi vršenja procene u suvom stanju sa naknadom štete u koju bi klasu duvan bio određen da nije oštećen grad	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje duvana sa procenom u suvom stanju i naknadom gubitka kvantiteta i kvaliteta davanjem jedne klase više od klase po kojoj je	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje duvana sa procenom u zelenom stanju i naknadom gubitka u kvalitetu i kvantitetu	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje rasada duvana	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje sredstava koja preduzeća ulažu u ugovorenu proizvodnju sirovog duvana	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje plodova voća od gubitka količine i kvaliteta	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje stabala voćaka i čokota vinove loze zasada u rodu	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje stonog grožđa od gubitka količine i kvaliteta	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje useva i plodova na kolektivnoj osnovi	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje useva i plodova od gubitka semenskog kvaliteta	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje useva i plodova od oluje	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje useva i plodova od poplave	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje voćnjaka i vinograda od posolice	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje useva i plodova u staklenicima i plastenicima	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje useva i plodova posle izvršene žetve, odnosno berbe	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje useva i plodova od prolećnog mraza	14.09.2007
09	uslovi	Opšti uslovi za osiguranje životinja	14.09.2007
09	tarifa	Tarifa premije za osiguranje životinja	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje čuraka i morki	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje egzotičnih i drugih životinja u zooškim vrtovima i van njih	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje fazana u fazanerijama	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje govedarskih farmi na velikim sistemima - agroindustrijskim kompleksima	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje kaveznog uzgoja riba	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje krađe odnosno nestanka psa	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje muških priplodnih grla od gubitka priplodne sposobnosti	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje ovaca u vezi sa merinizacijom	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje pasa	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje pasa u vezi sa vakcinacijom i dehelmintizacijom	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje pastmki	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje pčela	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje peradi	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje rizika gubitka priplodne sposobnosti junica i krava	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje rizika gubitka teleta ili ždrebeta pri porođaju	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje vidrica (merčeva)	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje životinja na izložbama	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje životinja na kolektivnoj osnovi sa i bez rizika zdravstvene zaštite	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje životinja namenjenih klanju	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje životinja od opasnosti kastracije i ovariometrije	14.09.2007
09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje životinja u sabiralištima	14.09.2007

09	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje životinja za vreme izdržavanja karantina	14.09.2007
10	uslovi	Uslovi za osiguranje odgovornosti drumskog vozara za štete na robi primljenoj na prevoz u domaćem transportu	06.07.2012
10	uslovi	Uslovi za osiguranje odgovornosti prevoznika za štete na pošiljkama u međunarodnom transportu	06.07.2012
10	tarifa	Tarifa premija za osiguranje od odgovornosti vozara za robu primljenu na prevoz u drumskom transportu	06.07.2012
10	uslovi	Uslovi osiguranja od automobilske odgovornosti	28.09.2012
10	tarifa	Tablice bruto premijskog sistema-zona rizika 04	28.09.2012
10	tarifa	Tablice bruto premijskog sistema-zona rizika 05	28.09.2012
11	uslovi	Opšti uslovi za osiguranje vlasnika ili korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu prčinjenu trećim licima	22.03.2012
11	tarifa	Tarifa premija za osiguranje vlasnika ili korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu prčinjenu trećim licima	22.03.2012
13	uslovi	Uslovi za osiguranje odgovornosti za proizvode	02.02.2009
13	tarifa	Tarifa premija za osiguranje odgovornosti za proizvode	02.02.2009
13	uslovi	Uslovi za osiguranje odgovornosti izvođača građevinskih radova	02.02.2009
13	tarifa	Tarifa premija za osiguranje odgovornosti izvođača građevinskih radova	02.02.2009
13	uslovi	Uslovi za osiguranje odgovornosti izvođača montažnih radova	02.02.2009
13	tarifa	Tarifa premija za osiguranje odgovornosti izvođača montažnih radova	02.02.2009
13	uslovi	Uslovi za osiguranje od odgovornosti vlasnika opasnih materija u toku transporta	02.02.2009
13	tarifa	Tarifa premija za osiguranje od odgovornosti vlasnika opasnih materija u toku transporta	02.02.2009
13	uslovi	Uslovi za osiguranje od odgovornosti lekara	02.02.2009
13	tarifa	Tarifa premija za osiguranje od odgovornosti lekara	02.02.2009
13	uslovi	Uslovi za osiguranje od odgovornosti društva za posredovanje u osiguranju	02.02.2009
13	tarifa	Tarifa premija za osiguranje od odgovornosti društva za posredovanje u osiguranju	02.02.2009
13	uslovi	Uslovi za osiguranje od odgovornosti usluge knjigovodstvenog biroa	02.02.2009
13	tarifa	Tarifa premija za osiguranje od odgovornosti usluge knjigovodstvenog biroa	02.02.2009
14	uslovi	Opšti uslovi za osiguranje novčanih potraživanja osiguranika od pravnih i drugih lica	02.02.2009
14	tarifa	Tarifa premija za osiguranje novčanih potraživanja osiguranika od pravnih i drugih lica	02.02.2009
14	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje potraživanja u vezi sa novčanim pozajmicama	14.09.2007
14	tarifa	Tarifa za osiguranje potraživanja u vezi sa novčanim pozajmicama	02.02.2009
14	uslovi	Uslovi za osiguranje potrošačkih kredita od rizika nenaplate	02.02.2009
14	tarifa	Tarifa premija za osiguranje potrošačkih kredita od rizika nenaplate	02.02.2009
14	uslovi	Uslovi za osiguranje stambenih kredita od rizika nenaplate	02.02.2009
14	tarifa	Tarifa premija za osiguranje stambenih kredita od rizika nenaplate	02.02.2009
14	uslovi	Uslovi za osiguranje turističkih kredita	02.02.2009
14	tarifa	Tarifa premija za osiguranje turističkih kredita	02.02.2009
14	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje potraživanja u vezi sa kupoprodajom hartija od vrijednosti	02.02.2009
14	tarifa	Tarifa premija za osiguranje potraživanja u vezi sa kupoprodajom hartija od vrijednosti	02.02.2009
14	uslovi	Uslovi za osiguranje šteta usljed zloupotrebe platnih i kreditnih kartica	02.02.2009
14	tarifa	Tarifa premija za osiguranje šteta usljed zloupotrebe platnih i kreditnih kartica	02.02.2009
16	uslovi	Uslovi za osiguranje od finansijskih gubitaka zbog prekida rada usljed opasnosti požara (šomaž)	07.04.2011
16	tarifa	Tarifa premija za osiguranje od opasnosti prekida rada zbog požara i nekih drugih opasnosti - šomaž	07.04.2011
16	uslovi	Uslovi paketa osiguranja od zloupotrebe platnih kartica	22.03.2012
16	tarifa	Tarifa paketa osiguranja od zloupotrebe platnih kartica	22.03.2012
16	tarifa	Tarifa premija za osiguranje rizika otkupa falsifikovanih stranih sredstava plaćanja	02.02.2009
16	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje od šteta otkupa falsifikovanih stranih sredstava plaćanja	02.02.2009
16	tarifa	Tarifa premija za osiguranje od štete usled nezvoljenog korišćenja sredstava na tekućem računu	02.02.2009
16	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje od štete usled nezvoljenog korišćenja sredstava na tekućem računu	14.09.2007
16	posebni uslovi	Posebni uslovi za osiguranje finansijskih gubitaka nastalih usled stečaja ili privremene nelikvidnosti turističkih agencija	14.09.2007
16	tarifa	Tarifa za osiguranje finansijskih gubitaka nastalih usled stečaja ili privremene nelikvidnosti turističkih agencija	14.09.2007
16	uslovi	Uslovi za grupno osiguranje otplate kredita	26.06.2014
16	tarifa	Tarifa premija grupnog osiguranja otplate kredita	26.06.2014
16	uslovi	Uslovi za grupno osiguranje korisnika kreditnih kartica	25.03.2014
16	tarifa	Tarifa premija grupnog osiguranja korisnika kreditnih kartica	25.03.2014
08	uslovi	Posebni uslovi za kombinovano osiguranje stanova ili kuća i stvari u njima	25.02.2015
08	tarifa	Tarifa za kombinovano osiguranje stanova ili kuća i stvari u njima	25.02.2015
05	uslovi	Uslovi za kasko osiguranje vazduhoplova	30.04.2015
05	tarifa	Tarifa premija za kasko osiguranje vazduhoplova	30.04.2015
06	uslovi	Uslovi za osiguranje brodova u izgradnji	30.04.2015
06	tarifa	Tarifa premija za osiguranje brodova u izgradnji	30.04.2015
06	uslovi	Opšti uslovi za osiguranje plovih objekata na unutrašnjim vodama	30.04.2015
06	tarifa	Tarifa za osiguranje plovih objekata na unutrašnjim vodama	30.04.2015
06	uslovi	Opšti uslovi za osiguranje pomorskih brodova	30.04.2015
06	tarifa	Tarifa za osiguranje pomorskih brodova	30.04.2015
01	tarifa	Odluka o izmjenama (dopuni) tarife premije za osiguranje lica od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	29.09.2015
01	dopunski uslovi	Dopunski uslovi za kolektivno osiguranje penzionera od posljedica nesrećnog slučaja korisnika bankarskih i lizing usluga	29.09.2015
01	tarifa	Tarifa za obavezno osiguranje putnika od nezgode	28.12.2015
10	uslovi	Uslovi za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj	28.12.2015
10	tarifa	Tarifa premija i cjenovnik za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj	28.12.2015
13	uslovi	Uslovi za osiguranje profesionalne odgovornosti advokata	28.12.2015
13	tarifa	Tarifa premija za osiguranje profesionalne odgovornosti advokata	28.12.2015
13	uslovi	Uslovi za osiguranje od odgovornosti revizorskih društava	28.12.2015
13	tarifa	Tarifa za osiguranje od odgovornosti revizorskih društava	28.12.2015
13	uslovi	Uslovi za osiguranje opšte odgovornosti	04.05.2016
13	tarifa	Tarifa premija za osiguranje opšte odgovornosti	04.05.2016
02	uslovi	Uslovi paketa putnog osiguranja	31.05.2016
02	tarifa	Tarifa premija paketa dobrovoljnog putničkog zdravstvenog osiguranja	31.05.2016
03	uslovi	Uslovi za kasko osiguranje motornih i šinskih vozila	31.05.2016
03	premijski sistem	Premijski sistem za kasko osiguranje motornih i šinskih vozila	31.05.2016
18	uslovi	Uslovi za osiguranje automobilske asistencije	31.5.2016
18	tarifa	Tarifa za osiguranje automobilske asistencije	31.5.2016

Banja Luka, 07.04.2017. godine

Broj: MFO-117-285

Direktor Društva

Željko Pena